Afgørelser – Reg. nr.: 07851.00

Fredningen vedrører: Gl. Lejre

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet 12-07-1995

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet 30-06-1993

Kendelser

Deklarationer

NATURKLAGENÆVNET>

REG. NR. 7851.00

Naturklagenævnets afgørelse
af 12. juli 1995
om fredning af området omkring Gl. Lejre
i Lejre kommune, Roskilde Amt
(sag nr. 111/250-0003).

Fredningsnævnet for Roskilde Amt har den 30. juni 1993 truffet afgørelse om fredning af et område omkring Gl. Lejre. Fredningsområdet, der er på ca. 168 ha, omfatter helt eller delvist 10 ejendomme i privat eje og 3 ejendomme i offentlig eje.

Fredningssagen er rejst af Hovedstadsrådet i samarbejde med Skov- og Naturstyrelsen med det formål at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre og det åbne overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og Kornerup Å med dets kulturhistoriske, landskabelige, biologiske og rekreative værdier samt at fortsætte den sikring af de fredningsmæssige værdifulde arealer vest for Gl. Lejre, der er sket ved fredningen af Ledreborg Gods. Endelig er det ønsket at forbedre offentlighedens adgangs- og opholdsmuligheder i området samt at informere om landskabets udvikling fra oldtiden til i dag ved opsætning af informationstavler m.m.

En mindre del af området er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 6. juli 1973. Den på ejendommen matr.nr. 7a Lejre by, Allerslev beliggende gravhøj er omfattet af en deklaration fra 1961, der giver ret til dyrkning af arealet.

Fredningsnævnets afgørelse er i medfør af naturbeskyttelseslovens § 42 forelagt Naturklagenævnet til efterprøvelse. Afgørelsen er tillige påklaget af 5 lodsejere og Bylauget Gl. Lejre. Endvidere har Miljø- og Energiministeriet v/Skov- og Naturstyrelsen ønsket en delvist oppløjet gravhøj medtaget i fredningen.

Fredningsområdet

Områdets afgrænsning

Fredningen omfatter arealer omkring Gl. Lejre landsby, Kornerup Å og Lejre Å. Mod nord afgrænses området af Holbæk motorvejen og mod syd af bygningsanlægget for Københavns Vandforsyning ved Ledreborg Allé. Nord for bygningsanlægget medtages et areal, der af Københavns Vandforsyning anvendes til afvanding og deponering af okkerholdigt slam fra Lejreværket. På arealet findes en øst-vestgående slamkanal, hvorover fører en bro, der forbinder bygningerne med deponeringsarealet. Mod vest afgrænses fredningen af Historisk-Arkæologisk Forsøgscenter og Hertadalen og mod øst af Ravnshøjvej og Ravnshøjgårds jorder. Området omgiver Gl. Lejre på alle sider. Selve landsbyen er omfattet af en bevarende lokalplan.

Landskabsmæssige forhold

Landskabet omkring Gl. Lejre er dannet for 12-15.000 år siden. Under isens afsmeltning eroderede smeltevandet et system af ådale, som ved Lejre udgøres af Hulemølle ådal og Kornerup/Lavringe ådal, der fortsætter nordpå til Roskilde Fjord og som afvandes af Lejre Å og Kornerup Å. Vest for Ledreborg lå endnu i lang tid dødis. Senere strakte stenalderhavet sig ind i ådalene omtrent til det sted, hvor motorvejen i dag krydser. Moræneslettten med den gode jord dyrkes idag intensivt. Dødisområdet fremtræder med småsøer og fugtige løvskove, og overdrevslandskabet mellem ådalene dyrkes eller anvendes til græsning og høslet.

Kulturhistoriske forhold

Lejreegnen er et af de steder i Danmark, der rummer flest værdifulde kulturhistoriske spor. Stenalderens gravhøje ligger langs vandløbene og vidner om tidlig bosætning. I bronzealderen skete bosætningen især på Gevninge Overdrev med forbindelse nordpå til Roskilde Fjord og sydpå mod andre sjællandske bygder. Bronzealderens gravhøje er rigt repræsenteret på hele egnen. Fra jernalderen og vikingetiden er der især gjort mange fund omkring Gl. Lejre bl.a. Skibssætningen og Dronningestenen på bakken mellem åerne, store skattefund og rester af bebyggelse af Trelleborgtypen fra denne tid.

Man har i mange år søgt efter sagntidens og vikingetidens "kongesæde i Lejre". De seneste års arkæologiske undersøgelser og rekognosceringer har vist, at der under dele af den nuværende landsby ligger håndværkerhuse - såkaldte grubehuse. Rekognosceringer og arkæologiske undersøgelser på markerne bag Gl. Lejre har dokumenteret eksistensen af bebyggelser fra 6.-7. århundrede til vikingetidens afslutning. Undersøgelserne i 1986 af Danmarks største langhus fra vikingetiden har dokumenteret, at der er tale om bebyggelse af ganske særlig karakter. Sammen med grubehusene, gravhøjene og skibssætningerne tegnes de første konturer af sagntidens Lejre.

I middelalderen var Gl. Lejres udvikling tæt knyttet til Lejre Gård, hvor herresædet Ledreborg opførtes ca. 1740. Byens beliggenhed gav mulighed for græsning og høslet langs åen, agerbrug på skråningerne mod vest og overdrevsgræsning i bakkelandet. Der er stadig spor af trevangskifte i området. Ved udskiftningen i 1804 blev 3 gårde udflyttet mod nordvest. På deres pladser blev der opført husmandsbrug og gadehuse, og byen fremtræder nu som en sluttet vejby, karakteristisk ved sine gavlhuse. I 1874 anlagdes jernbanen mellem Roskilde og Holbæk, og det gav basis for en ny byvækst ved stationen, det nuværende Lejre by.

Plante- og dyreliv

Den vekslende natur er levested for mange slags dyr og planter. Interesserne er især knyttet til 3 områder, Hulemølle Ådal ved Ledre-

borg slot, skov- og søområdet nord for Hertadalen og overdrevsarealerne og åerne ved Gl. Lejre. Dyre- og plantelivets levevilkår omkring åløbene er i dag forringet, som følge af den intensive vandindvinding, der har fundet sted. Gravhøjene, overdrevsarealerne og en enkelt grusgrav er levesteder for sjældne insekter og tørbundsplanter.

Friluftsmæssige forhold

Lejre-egnen har været udflugtssted for turister i flere århundreder. De vigtigste besøgsmål for gæster fra såvel ud- som indland er Ledreborg slot, Historisk-Arkæologisk Forsøgscenter og Skibssætningen. Området er også et vigtigt udflugtsmål for skoler og institutioner såvel som for individuelle ture.

Fredningsforslaget og fredningsnævnets afgørelse

I Europarådets kampagne "Det europæiske bygningsfredningsår 1975", blev landskabet omkring Lejre udnævnt til europæisk pilotprojektområde, idet området med sine kulturspor og bebyggelse fra tidligste tider, også i europæisk betydning fandtes at danne en enestående helhed. Den daværende Fredningsstyrelse (nu Skov- og Naturstyrelsen) nedsatte herefter i 1981 "Lejreudvalget" med deltagelse af repræsentanter fra Planstyrelsen, Roskilde Amtskommune, Lejre Kommune og Hovedstadsrådet. I 1985 offentliggjorde udvalget en rapport "Lejreområdet - dets landskab og historie, fremtidige planlægning og pleje". Rapporten indeholdt forslag til en samlet landskabsplan, bestående af et fredningsforslag og et forslag til bevarende lokalplan for Gl. Lejre. Den 5. februar 1988 blev fredningssagen rejst af Hovedstadsrådet for Fredningsnævnet for Roskilde Amt. En bevarende lokalplan for Gl. Lejre blev endeligt vedtaget den 24. februar 1986.

Fredningsnævnet for Roskilde Amt kunne tilslutte sig fredningsforslagets intentioner og lagde forslaget til grund for sin afgørelse, med de ændringer, som Skov- og Naturstyrelsen og Roskilde Amt havde ønsket foretaget.

Klager og synspunkter for Naturklagenævnet

De ankende ejere - bortset fra Københavns Vandforsyning - har alle påstået fredningen helt eller delvist ophævet. Som begrundelse herfor anføres bl.a., at landskabet gennem tiden er plejet af landmændene, og at en fredning derfor ikke er nødvendig.

Tom Garfield Nielsen har som ejer af matr.nr. 7a Lejre by, Allerslev påstået sin ejendom udtaget af fredningen, da det pågældende areal ligger i yderområdet af den samlede fredning.

Gunnar Nielsen har som ejer af matr.nr. 2b Lejre by, Allerslev påstået fredningen ophævet. Såfremt fredningen opretholdes ønskes fredningens bestemmelser om toiletbyggeri og overnatningsfaciliteter på matr.nr. 12i, Kornerup by, Kornerup ændret.

Finn Eliasen har som ejer af matr.nr. 8a Kornerup by, Kornerup påstået fredningen ophævet.

Mogens Pedersen har som ejer af matr. nr. 11a Kornerup by, Kornerup påstået sin ejendom udtaget af fredningen. Såfremt fredningen opretholdes ønskes bestemmelserne om forbud mod beplantning af f.eks. juletræs- og pyntegrøntskulturer ophævet. Ligeledes ønskes fredningsbestemmelserne ændret således, at der vil være mulighed for opdræt af friluftsgrise på ejendommen.

Københavns Vandforsyning har som ejer af matr.nr. 33 og 34 Lejre by, Allerslev og 17 Helvigmagle by, Glim påstået fredningsafgørelsens § 7 ændret således, at det klart fremgår, hvorledes fældning af træerne på ejendommen skal ske. Københavns Vandforsyning er ikke imod fældning af den eksisterende ikke-egnskarakteristiske beplantning på ejendommen, men ønsker i forbindelse med fældningen stødene trukket op og fjernet fra arealerne.

Bylauget Gl. Lejre har påstået forløbet af cykel/gangstiforbindelse A ændret således, at stien flyttes ca. 20 m længere mod syd, så den placeres lige overfor udkørslen af grusvejen op mod Skibssætningen. Dette er ifølge Bylauget i overensstemmelse med kort over den gamle hovsti fra 1770.

Skov- og Naturstyrelsen har i forbindelse med Naturklagenævnets behandling af sagen udtrykt ønske om, at den overpløjede og fredede gravhøj, beliggende på matr.nr. 7a, Lejre By, Allerslev, medtages i fredningen.

Gravhøjen blev fredet i overpløjet tilstand i 1961 med tilladelse til fortsat almindelig landbrugsmæssig drift. Der er tale om en relativ velbevaret og tydeligt fremtrædende overpløjet gravhøj. Gravhøjen har under fredningsforslagets behandling i fredningsnævnet været medtaget med påstand om, at jordbearbejdningen på selve højen skulle ophøre, men er ikke medtaget i fredningsnævnets endelige afgørelse.

Baggrunden for Skov- og Naturstyrelsens anmodning er, at gravhøjen vil være pløjet væk efter en årrække, såfremt jordbearbejdningen af gravhøjen ikke standses.

Roskilde Amtsråd anbefaler fredningen som gennemført ved fredningsnævnets afgørelse. Med hensyn til det af Bylauget Gl. Lejre fremførte finder amtet ikke, at der nu eller tidligere i sagsforløbet er ført beviser for et andet sti/vejforløb end det, der nu er medtaget i fredningsnævnets afgørelse. Studier af luftfoto giver ej heller anledning til en revurdering af forløbet af stien mod Mysselhøj.

Med hensyn til spørgsmålet om etablering af en primitiv overnatningsplads, oplyser amtet, at der ikke er planer om oprettelse af en sådan i øjeblikket. Da der på et senere tidspunkt kan blive behov for placering af en overnatningsplads, ser man ingen grund til at fraskrive sig denne mulighed.

Amtet har om Københavns Vandforsynings ønske om procedure ved fældning af de ikke-egnskarakteriske træer på ejendommen oplyst, at også amtet er interesseret i, at der sker en fjernelse af beplantningen, men at det endnu ikke er lykkedes at finde frem til en for alle parter rimelig aftale om bortfjernelsen.

Lejre Kommune anbefaler fredningen som gennemført ved fredningsnævnets afgørelse.

Naturklagenævnets beslutninger

I sagens behandling, herunder besigtigelse og offentligt tilgængeligt møde, har deltaget 10 af Naturklagenævnets dengang 11 medlemmer.

Naturklagenævnet skal enstemmigt udtale:

Det tiltrædes, at der gennemføres en fredning efter naturbeskyttelseslovens kap. 6 til sikring af det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre og det åbne overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og Kornerup Å, samt til fortsat sikring af de fredningsmæssige værdifulde arealer vest for Gl. Lejre. Endvidere tiltrædes det, at fredningen skal sikre, at der gives mulighed for pleje af de kulturhistoriske, landskabelige, biologiske og rekreative værdier inden for fredningen. Endelig skal fredningen sikre, at offentlighedens adgangs- og opholdsmuligheder i området forbedres.

Den afgrænsning af fredningsområdet, som fredningsnævnet har fastlagt, tiltrædes ligeledes, dog således, at landbrugsarealerne nord for gravhøjen på ejendommen matr.nr. 7a Lejre By, Allerslev udgår af fredningen, og den del af ejendommen, hvor gravhøjen er beliggende - et ca. 1,3 ha stort område rundt om gravhøjen - indgår i fredningsområdet.

Naturklagenævnet har konstateret, at de i fredningsnævnets afgørelse beskrevne stiforløb allerede er anlagt.

Den på ejendommen (gravhøjen) hvilende deklaration af 1961 om ret til dyrkning ophæves. Arealet skal plejes ved afgræsning og høslet og må ikke oppløjes.

Det tiltrædes, at fredningen ikke skal være til hinder for, at der på ejendommen matr.nr. 11a Kornerup By, Kornerup skal være mulighed for opdræt af frilandsgrise. Valget af materialer og farver til farehytter skal dog godkendes af fredningsnævnet.

Det findes ikke bevist, at det oprindelige stiforløb af stien A - B har ligget ca. 20 m længere mod syd. Det tiltrædes derfor, at den

eksisterende cykel/gangstis forløb fastholdes som bestemt af fredningsnævnet.

Fredningen skal ikke være til hinder for etablering af en primitiv overnatningsplads og toiletforhold på ejendommen matr.nr. 12i Kornerup by, Kornerup. Fredningsnævnets bestemmelse herom tiltrædes derfor.

Endelig tiltrædes det, at det af fredningsbestemmelserne kommer til at fremgå, hvorledes fældningen af den ikke-egnskarakteriske beplantning på Københavns Vandforsyning's ejendom skal foregå.

Nævnet kan iøvrigt tiltræde realiteten i de bestemmelser, fredningsnævnet har fastsat.

Idet fredningsnævnets afgørelse af 30. juni 1993 ophæves, fastsætter Naturklagenævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 38 herefter følgende fredningsbestemmelser for det ca. 168 ha. store område, som er afgrænset på det kort, der hører til Naturklagenævnets afgørelse (fredningskortet), og som omfatter de på vedhæftede bilag anførte matrikelnummre helt eller delvist:

§ 1. Formål

Fredningen har til formål at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre samt det åbne, overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og Kornerup Å med dets kulturhistoriske, landskabelige, biologiske og rekreative værdier. Det er endvidere fredningens formål at fortsætte den sikring af de fredningsmæssigt værdifulde arealer vest for Gl. Lejre, der er sket ved fredningen af Ledreborg Gods.

Det er endelig fredningens formål at forbedre offentlighedens adgangs- og opholdsmuligheder i området.

§ 2 Arealernes brug

Almindelig landbrugsdrift kan fortsat finde sted.

Det er ikke tilladt at etablere frugtplantager eller gartneribrug, ligesom det er forbudt at tilplante eller tilså arealerne med træer og buske, herunder navnlig juletræs- og pyntegrøntkulturer, jf. dog § 7.

Der må ikke etableres dambrug, svine-, pelsdyr- eller fjerkræfarme og lignende. Fredningen er dog ikke til hinder for opdræt af frilandsgrise på matr.nr. 11a Kornerup by, Kornerup.

De særlige arkæologiske områder, der er angivet som arealområde I og II på fredningskortet, må kun anvendes til afgræsning og høslet. Arealerne må ikke oppløjes.

I arealområde I må der ikke foretages nogen form for gravning eller jordbearbejdning, med mindre det er tilladt efter § 3.

Ukrudt og skadedyr

I arealområde I og II må der ikke anvendes pesticider og herbicider.

Pesticider må heller ikke anvendes på de dele af matr.nr. 11a og 12d Kornerup by, Kornerup, der er beliggende mindre end 6 m fra Lejre Å og Kornerup Å. Forbudet gælder endvidere i en afstand af 6 m omkring kilden på matr.nr. 4a Lejre by, Allerslev.

Bekæmpelse af Kæmpe Bjørneklo kan dog ske ved hjælp af kemiske bekæmpelsesmidler efter nærmere aftale med plejemyndigheden.

Gødskning

Gødskning må ikke finde sted på matr.nr. 12k Kornerup by, Kornerup, på de dele af Hestbjerggårds jorder (matr.nr. 5a Lejre by, Allerslev), der ligger syd for vejen til Skibssætningen samt på de dele af matr.nr. 12a Kornerup by, Kornerup, der ligger nord for Ravnshøjgård. Arealerne er angivet på kortudsnit 1 på fredningskortet.

§ 3 Terrænændringer

Jordarbejder

Der må ikke foretages terrænændringer, herunder udnyttelse af forekomster i jorden, afgravning, planering, opfyldning eller nyanlæg af veje, jf. dog § 7.

Arkæologiske undersøgelser kan kun finde sted efter tilladelse fra Skov- og Naturstyrelsen.

Ledninger

Fredningen hindrer ikke midlertidige terrænændringer i forbindelse med nedlægning af forsynings- eller andre ledninger, herunder terrænændringer i forbindelse med vandindvinding. I arealområde I kræver sådanne terrænændringer dog godkendelse af fredningsnævnet og af Skov- og Naturstyrelsen.

Vådområder

Søer, moser og kilder må ikke opfyldes eller afvandes, ligesom regulering eller rørlægning af vandløb ikke må finde sted, jf. dog § 7. Fredningen hindrer ikke vedligeholdelse af vandløb i henhold til gældende vandløbsregulativ.

Affald

Der må ikke henkastes affald eller lignende. Fredningen er ikke til hinder for, at Københavns Vandforsyning løbende deponerer slam fra Lejreværket på matr.nr. 17 Helvigmagle by, Glim. Materialet må ikke deponeres i et niveau, der overstiger 0,5 meter over bropladen, der fører over slamkanalen. Københavns Vandforsyning foranlediger, at det okkerslam, der er afvandet, planeres ud over matr.nr. 17 Helvigmagle by og derefter tilsås med græs.

§ 4 Bebyggelse og anlæg

Beboelsesbygninger

Mindre om- og tilbygninger til eksisterende stuehuse og andre beboelsesbygninger samt opstilling af skure og mindre drivhuse i haver er tilladt. Der må dog ikke opføres nogen form for bebyggelse mellem stuehuset på Ny Kongsgård, matr.nr. 4a Lejre by, Allerslev og Orehøjvej. Stuehuset må ikke uden fredningsnævnets tilladelse gennemgå udvendige bygningsmæssige ændringer, herunder ændringer i materiale- og farvevalg.

Landbrugsbygninger

Opførelse af de for landbruget nødvendige driftsbygninger kan fortsat finde sted, såfremt bygningshøjden ikke overstiger 8,5 m, og såfremt bebyggelsen placeres i tilslutning til de eksisterende landbrugsbygninger og udenfor de særlige arkæologiske områder jf. § 2.

Læskure og lignende

Opførelse af læskure for kreaturer og andre husdyr kan finde sted, såfremt fredningsnævnet kan godkende placering og udformning.

Valget af materialer og farver til farehytter til opdræt af frilandsgrise, jf. § 2, skal dog godkendes af fredningsnævnet.

Andre faste konstruktioner

Andre faste konstruktioner som f.eks. tårne, vindmøller, skorstene, master, luftledninger med tilhørende master og campingvogne må ikke opstilles i fredningsområdet.

Rekonstruktion af oldtidsbebyggelse

Fredningen skal ikke være til hinder for en rekonstruktion af oldtidsbebyggelsen ved Gl. Lejre. En eventuel rekonstruktion

kræver tilladelse fra fredningsnævnet og Skov- og Naturstyrelsen.

§ 5 Veje og Stier

Eksisterende veje og stier

Eksisterende stier og markveje skal bevares.

Nyanlæg

Den på fredningskortet indtegnede sti (A - G) for gående og cyklende befæstes med grus og vedligeholdes, således at muligheden for cykeltrafik sikres. Strækningen A - B vedligeholdes af Skov- og Naturstyrelsen. Strækningen B - C - D - E - F - G vedligeholdes af Ledreborg Gods.

De øvrige stier, der er aftegnet på kortet, afmærkes som fodstier.

Nye veje i øvrigt må kun anlægges med fredningsnævnets godkendelse.

§ 6 Offentlighedens adgang

Den færdsels- og opholdsret, der tilkommer offentligheden i henhold til bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens kap. 4 udvides således:

Veje og stier

Færdsel til fods er til hver en tid tilladt på eksisterende og fremtidige veje og stier.

Færdsel på cykel, er tilladt på befæstede veje og stier.

Arealer

Færdsel til fods og ophold er tilladt på arealer, der ejes af Skov- og Naturstyrelsen, samt matr.nr. 12c og 12h Kornerup by, Kornerup (Skibssætningen på Lejre fredningsforenings ejendom). Arealerne er angivet på fredningskortet.

Vintersport

Vintersport, som kælkning og skiløb, er tilladt på arealer, der ejes af Skov- og Naturstyrelsen, Ledreborg Gods og Lejre fredningsforening. Arealerne er angivet på kortudsnit 2 på fredningskortet.

Regler for færdsel

Skov- og Naturstyrelsen og Roskilde Amt kan i samarbejde med de berørte lodsejere udarbejde regler for færdsel, herunder for vintersport i området jf. § 7.

§ 7 Pleje og formidling

Almindelige bestemmelser

Beføjelserne for plejemyndigheden til at pleje det fredede område fremgår af de almindelige gældende regler, for tiden Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 55 af 22. juni 1992, og med følgende undtagelser:

Pleje af de fredede arealer, anlæg i forbindelse med fredningen samt udarbejdelse af formidlingsmateriale og regler for færdsel foretages for såvel de privatejede arealer som de offentlig ejede arealer af Skov- og Naturstyrelsen, der er plajemyndighed, i samarbejde med Roskilde Amt.

Skov- og Naturstyrelsen udarbejder i samarbejde med Roskilde Amt en plejeplan for området i overensstemmelse med fredningens formål og foranstående bestemmelser.

Særlige bestemmelser

Bevoksninger og beplantninger

For at sikre oplevelsen af kulturminderne i det åbne, overdrevsagtige landskab skal ikke-egnskarakteristiske beplantninger samt selvsåede træer og buske fjernes, hvilket skal ske i overensstemmelse med plejeplanen jf. § 7. Den på Københavns Vandforsynings arealer værende ikke egnskarakteristiske beplantning og selvsåede vegetation skal af plejemyndigheden være fjernet med rod inden 3 år.

De på den nordlige del af matr.nr. 10 Lejre by, Allerslev voksende nåletræer kan bibeholdes, sålænge den nuværende ejer Mogens Klarskov Jensen ejer ejendommen. Herefter kan beplantningen fjernes af plejemyndigheden.

Nyplantninger

For at skjule skæmmende indretninger og fremhæve karakteristiske landskabstræk kan fredningsnævnet meddele tilladelse til nyplantninger.

Kulturminder

For at bevare kulturminderne kan beskadigede gravhøje, stendiger og lignende restaureres og markeres. Fredningen er ikke til hinder for, at der kan ske en retablering af stemmeværket ved Lejre Å i overensstemmelse med de gamle tegninger. I forbindelse med en eventuel retablering af stemmeværket skal der i samarbejde med vandløbsmyndigheden fastsættes bestemmelser om sommer og vinterflodemål for Lejre Å og Kornerup Å.

Vådområder

For at forbedre levevilkårene for dyrelivet kan søer, moser, åer og kilder retableres.

Grusgrave

De på fredningskortet markerede grusgrave kan efterbehandles. Efterbehandlingsplaner forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

Den på fredningskortet markerede grusgrav G2 kan efterbehandles, og der kan etableres opholdsplads med borde og bænke. Der kan i tilknytning til opholdspladsen etableres en primitiv, mindre overnatningsplads med toiletbygning efter godkendelse af fredningsnævnet.

§ 8 Eksisterende fredninger

Overfredningsnævnets kendelse af 6. juli 1973, tinglyst den 12. februar 1974, ophæves og erstattes af nuværende fredningsafgørelse for så vidt angår matr.nr. 4a Lejre by, Allerslev. For så vidt angår matr.nr. 1a, 1f Ledreborg Hovedgaard, Allerslev og 22 og 27 Lejre by, Allerslev suppleres Overfredningsnævnets kendelse med nærværende fredningskendelses §§ 5, 6 og 7 vedrørende stianlæg, offentlighedens adgang samt pleje og formidling.

§ 9 Ophævelse af deklaration

Den på ejendommen (gravhøjen) matr.nr. 7a Lejre by, Allerslev hvilende deklaration af 1961 om ret til dyrkning ophæves. Arealet skal plejes ved afgræsning og høslet og må ikke oppløjes.

§ 10 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra bestemmelserne i §§ 2 - 6, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål.

På Naturklagenævnets vegne

Inger Vaaben
viceformand

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.

7851.00

Naturklagenævnets afgørelse
af 12 juli 1995
vedrørende erstatning i anledning af fredningen af
områder omkring Gl. Lejre, Lejre kommune, Roskilde amt
(sag nr. 111/250-0003).

Fredningsnævnet for Roskilde Amt har ved afgørelse af 30. juni 1993 fastsat erstatning i anledning af den af nævnet samtidig besluttede fredning af området omkring Gl. Lejre. Erstatning er tilkendt 8 ejere af ejendomme (løbenumre) i privat eje med i alt 141.910 kr. Der er ikke tilkendt erstatning for arealer, der ejes af det offentlige.

Fredningsnævnets erstatningsafgørelse er i medfør af naturbeskyttelseslovens § 42 forelagt Naturklagenævnet til efterprøvelse og er tillige påklaget af 4 ejere.

Fredningsnævnets afgørelse.

Fredningsnævnet har tilkendt erstatning efter en grundtakst på 1.000 kr. pr. ha. For arealer, som er omfattet af bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 16 om en beskyttelseslinie omkring søer og åer samt § 18 om en beskyttelseslinie omkring fortidsminder, er grundtaksten nedsat til 500 kr. pr. ha. Mindstebeløbet, der tilkendes en ejer i anledning af fredningen, er fastsat til 1.000 kr.

For arealer, der er omfattet af forbud mod jordbearbejdning og anvendelse af pesticider og herbicider er ydet en erstatning svarende til 20.000 kr. pr. ha.

For et areal på ca. 100 m² omkring kilden på matr.nr. 4a Lejre by, Allerslev, der ikke må sprøjtes med pesticider og herbicider, er tilkendt en erstatning på 500 kr.

Fredningsnævnet har, under hensyn til den langvarige behandling af sagen, fastsat begyndelsestidspunktet for forrentningen af de tilkendte erstatningsbeløb til den 9. februar 1988, der er datoen sagens rejsning for fredningsnævnet.

Klager

De ankende ejere har nedlagt påstand om forhøjelse af de tilkendte erstatningsbeløb. Som begrundelse herfor er bl.a. fremført, at fredningen medfører en væsentlig indskrænkning i rådigheden over ejendommene, til bl.a. juletræsbeplantning, opdræt af frilandsgrise m.v.

Ejeren af lb.nr. 2 har endvidere fremsat krav om yderligere erstatning for den del af ejendommen, hvorpå en der ligger en gravhøj, såfremt den på ejendommen tinglyste deklaration, der giver ejeren ret til almindelig landbrugsdrift henover gravhøjen, ophæves.

Naturklagenævnets afgørelse

I sagens behandling har deltaget 10 af Naturklagenævnets dengang 11 medlemmer, for enkelte spørgsmåls vedkommende dog kun 8 medlemmer.

Naturklagenævnet skal enstemmigt udtale:

Naturklagenævnet har ved anden afgørelse af dags dato tiltrådt fredningen af området omkring Gl. Lejre med nogle ændringer af de fredningsbestemmelser, som fredningsnævnet fastsatte, og således at landbrugsarealerne nord for gravhøjen på ejendommen matr.nr. 7a, Lejre by, Allerslev, udgår af fredningen.

Naturklagenævnet finder det rimeligt at forhøje den grundtakst, som fredningsnævnet har anvendt ved erstatningsfastsættelsen under hensyn til, at der er forløbet lang tid fra fredningsforslagets fremsættelse til fredningens gennemførelse.

Den almindelige grundtakst forhøjes derfor til 1.250 kr. pr. ha., medens grundtaksten for arealer, som er omfattet af bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 16 om en beskyttelseslinie omkring søer og åer samt § 18 om en beskyttelseslinie omkring fortidsminder, forhøjes til 625 kr. pr. ha.

Det tiltrædes, at der ikke fastsættes et lavere beløb pr. ejendom (løbenummer) end 1.000 kr.

Det tiltrædes, at der ikke tilkendes erstatning for arealer, der ejes af det offentlige.

Fredningen medfører, at jordbearbejdning og anvendelse af pesticider og herbicider på visse arealer omfattet af fredningen, ikke er tilladt. Da arealerne må gødskes og anvendes til græsning eller høslet, tiltrædes det, at der ud over sædvanlig grundtakst ydes en erstatning svarende til halvdelen af arealets handelspris, som anslås at være 40.000 kr. pr. ha. eller 20.000 kr. pr. ha.

Fredningen medfører endvidere, at den på ejendommen matr.nr. 7a Lejre by, Allerslev, hvilende deklaration af 1961 om ret til dyrkning ophæves. Som følge heraf fastsættes en erstatning på 50.000 kr. pr. ha. for arealerne omkring gravhøjen.

Der findes ikke anledning til at fravige hovedreglen i naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 3, hvorefter erstatningsbeløb forrentes fra datoen for fredningsnævnets afgørelse.

Idet fredningsnævnets afgørelse af 30. juni 1993 om erstatning i anledning af fredningen ophæves, fastsættes herefter følgende erstatningsbeløb, der er oprundet til nærmeste hele hundrede.

<u>Lb.nr. 1</u>, Kresten Høyer-Kruse
Del af matr.nr. 8a Lejre by, Allerslev. (mindstebeløb) 1.000 kr.

Lb.nr. 2, Tom Garfield Nielsen:
Del af matr.nr. 7a Lejre by, Allerslev.

1,3 ha á 50.000 kr.	65.000 kr.	
2,5 ha á 1.250 kr.	3.125 kr.	
0,7 ha á 625 kr.	437 kr.	68.600 kr.

Lb.nr. 3, Gunnar Nielsen
Del af matr.nr. 2b Lejre by, Allerslev.

2,7 ha á 1.250 kr	3.375 kr.	
0,3 ha á 625 kr.	188 kr.	3.600 kr.

Lb.nr. 4, Københavns Vandforsyning (ingen erstatning) 0 kr.
Del af matr.nr. 33, 34 Lejre by, Allerslev, matr.nr. 34 Kornerup by, Kornerup og del af matr.nr. 17 Helvigmagle by, Glim.

Lb.nr. 5, Mogens Klarskov Jensen
Matr.nr. 10 Lejre by, Allerslev

1,4 ha á 625 kr.	875 kr.	
1,4 ha á 20.000 for forbud mod jordbearbejdning og sprøjtning	28.000 kr.	28.900 kr.

Lb.nr. 6, Silvia Charlotte Maria Munro
Matr.nr. 5c Lejre by, Allerslev.

9 ha. á 1.250 kr.	11.250 kr.	
Matr.nr. 4a Lejre by, Allerslev.		
3,2 ha. á 20.000 kr.	64.000 kr.	75.300 kr.

Lb.nr. 7, Skov- og Naturstyrelsen (ingen erstatning) 0 kr.
Matr.nr. 5a Lejre by, Allerslev og matr.nr. 12a, 12b, 12d, 12f og 12i Kornerup by, Kornerup.

Lb.nr. 8, Jens Bach Pedersen (mindstebeløb) 1.000 kr.
Del af matr.nr. 4a, 4b Kornerup by, Kornerup

Lb.nr. 9, Finn Eliasen
Del af matr.nr. 8a Kornerup by, Kornerup

1,2 ha. á 1.250 kr.	1.500 kr.	
0,5 ha. á 625 kr.	313 kr.	1.900 kr.

Lb.nr. 10, Anders Mogens Pedersen		
Del af matr.nr. 11a Kornerup by, Kornerup		
12,9 ha. á 1.250 kr.	16.125 kr.	
8,1 ha. á 625 kr.	5.063 kr.	
0,46 ha a´20.000 kr.	9.200 kr.	30.400 kr.
Lb.nr. 11, Lejre Fredningsforening,		
Egnshistorisk forening for Lejre Kommune		
og Historisk samfund (ingen erstatning)		0 kr.
Matr.nr. 12c og 12k Kornerup by, Kornerup		
Lb.nr. 12, Skov- og Naturstyrelsen (ingen erstatning)		0 kr.
Matr.nr. 12h og 12l Kornerup by, Kornerup		
Lb.nr. 13, Roskilde Amt (ingen erstatning)		0 kr.
Matr.nr. 41 Kornerup by, Kornerup		
Erstatning ialt		210.700 kr.

Erstatningsbeløbene forrentes efter naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 3, fra den 30. juni 1993 (datoen for fredningsnævnets afgørelse) med en årlig rente, der svarer til Danmarks Nationalbanks diskonto.

Fredningsnævnet har tillagt enkelte ejere godtgørelse for sagkyndig bistand med i alt 9.000 kr. I godtgørelse for nødvendig sagkyndig bistand under sagens behandling for Naturklagenævnet tillægges der ejerne af lb.nr. 2., og 10. hver 1.200 kr, der udbetales direkte til Roskilde Landbrugscenter. Til ejeren af lb.nr. 3 tillægges der kr. 1.600, der udbetales direkte Gunnar Nielsen.

Af den samlede erstatning på 210.700 kr. excl. renter og de tillagte omkostningsbeløb på i alt 13.000 kr. udreder staten 75% og Roskilde Amt 25%.

Naturklagenævnets afgørelse af erstatningsspørgsmålene kan påklages til Taksationskommissionen af de ejere, som har indbragt fredningsnævnets erstatningsafgørelse for Naturklagenævnet, eller for hvis vedkommende Naturklagenævnet har skærpet fredningsbestemmelserne

eller nedsat erstatningen. Afgørelsen kan tillige påklages af miljøministeren og Roskilde Amt. Klagefristen er 4 uger fra den dag, Naturklagenævnets afgørelse er meddelt den klageberettigede. Størrelsen af det tillagte omkostningsbeløb kan dog ikke påklages, jf. naturbeskyttelseslovens § 47.

Klagen indgives skriftligt til Naturklagenævnet, Vermundsgade 38 B, 2100 København Ø, der videresender klagen til Taksationskommissionen.

På Naturklagenævnets vegne

Inger Vaaben
Viceformand

FREDNINGSNÆVNET>

REG. NR. 7851.00

FS 11/88

Afgørelse

truffet den 30. juni 1993

af

Fredningsnævnet for Roskilde amt

vedr. fredning af området omkring Gl. Lejre.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/3 0016 Bil. 1
Akt. nr. 20

I. Sagens rejsning og de ejendomme, som fredningspåstanden angår.

Hovedstadsrådet har i samarbejde med Skov- og Naturstyrelsen udarbejdet et forslag til fredning af området omkring Gl. Lejre. Forslaget, der har været drøftet ved offentlige møder, er den 5. februar 1988 fremsendt til Fredningsnævnet for Roskilde Amt.

Forslaget angiver, at det vedrører et areal på ca. 248 ha. Arealet er indtegnet på et kort, der som bilag var vedhæftet forslaget. Ifølge den i forslaget optagne lodsejerfortegnelse drejer det sig om følgende arealer:

løbe nr.	matr. nr.	ejer	ca. ha.
1.	8 a Lejre by, Allerslev	Kresten Høyer-Kruse	0,1
2.	7 a Lejre by, Allerslev	Tom Garfield Nielsen	8,0
3.	2 b Lejre by, Allerslev	Gunnar Nielsen	3,0
4.	33, 34, Lejre by Allerslev, 34 Kornerup by, Kornerup, 17 Helvigmagle by, Glim, 4 Ledreborg Hvd., Allerslev, 50 Allerslev by, Allerslev	Københavns Vandforsyning	13,32
5.	10 Lejre by, Allerslev	Mogens Klarskov Jensen	1,4

6.	4 a, 5 c, 9 c, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 31, 32, Lejre by, Allerslev, 1 a, 1 f, 1 t Ledreborg Hvd., Allerslev	Knud Holstein-Ledreborg	37,58
7.	5 a, 6 a Lejre by, Allerslev, 12 a, 12 b, 12 d, 12 f og 12 i Kornerup by, Kornerup	Skov- og Naturstyrelsen, Københavns skovdistrikt	153,7
8.	4 a, 4 b Kornerup Kornerup	Kr. Jens Bach Pedersen	1,5
9.	8 a Kornerup by, Kornerup	Ellen K. Larsen	1,7
10.	11 a Kornerup by, Kornerup	Anders Mogens Pedersen	21,0
11.	12 c og 12 k Kornerup by, Kornerup	Lejre Fredningsforening, Egnshistorisk forening for Lejre kommune samt Historisk Samfund	1,7
12.	12 h og 12 l Kornerup by, Kornerup	Verner J. Wamsler	2,6

Under sagens behandling har Skov- og Naturstyrelsen erhvervet matr. nr. 12 h og 12 l Kornerup by, Kornerup og solgt et areal på ca. 9,6 ha af matr. nr. 12 a Kornerup by, Kornerup til Osted Fri- og Efterskole. Matr. nr. 50 Allerslev by, Allerslev og matr. nr. 6 a Lejre by, Allerslev, der er opført

på lodsejerfortegnelsen, ligger uden for det område, der ifølge kortbilaget er omfattet af fredningsforslaget. Løbe nr. 6 ejes nu af Silvia Charlotte Maria Munro og løbe nr. 9 af Finn Eliasen.

Matr. nr. 6 a Lejre by, Allerslev ejes ikke af Skov- og Naturstyrelsen. Arealet under løbe nr. 7 reduceres som følge heraf til 89,6 ha. Endvidere bemærkes, at matr. nr. 4 a og 5 c Lejre by, Allerslev i følge tingbogen har et areal på 42,0 ha.

II. Beliggenheden af det område, som fredningspåstanden omfatter.

Fredningsforslagets centrale del udgøres af arealerne mellem Kornerup Å og Lejre Å. Mod nord afgrænses området af Holbækmotorvejen og mod syd af bygningsanlægget for Københavns Vandforsyning ved Ledreborg Allé. Mod vest afgrænses fredningen af Historisk-Arkæologisk-Forsøgscenter og Herthadalen og mod øst af Ravnshøjvej og Ravnshøjgårds jorder.

III. Baggrunden for sagens rejsning.

Under Europarådets kampagne "Det europæiske bygningsfredningsår 1975" blev landskabet omkring Lejre udnævnt til europæisk pilotprojekt-område, idet området med sine kulturspor og bebyggelse fra tidligste tider også i europæisk betydning fandtes at danne en enestående helhed. I 1981 nedsattes et udvalg bl.a. med den opgave at stille forslag til bevaring og pleje af det centrale Lejreområde, der i øvrigt sikredes ved jordopkøb. I Hovedstadsrådets regionplantillæg 1985 blev det centrale Lejreområde udpeget som værende af største interesse ud fra en landskabelig, kulturhistorisk og biologisk vurdering. Om de fredningsmæssige forhold omkring Gl. Lejre hedder det i det fremsatte fredningsforslag:

Landskabsforhold

Landskabet omkring Gl. Lejre er dannet for 12-15.000 år siden. Under isens afsmeltning eroderede smeltevandet et system af ådale, som ved Lejre udgøres af Hulemølle ådal og Kornerup/Lavringe ådal, der fortsætter nordpå til Roskilde Fjord og som afvandes af Lejre Å og Kornerup Å. Vest for Ledreborg lå endnu i lang tid dødis. Senere strakte stenalderhavet sig ind i ådalene omtrent til det sted, hvor motorvejen i dag krydser dem. Morænesletten med den gode jord dyrkes idag intensivt. Dødisområdet fremtræder med småsøer og fugtige løvskove, og overdrevslandskabet mellem ådalene dyrkes eller anvendes til græsning og høslet.

Kulturhistoriske forhold

Lejreegnen er et af de steder i Danmark, der rummer flest værdifulde kulturhistoriske spor. Stenalderens gravhøje ligger langs vandløbene og vidner om tidlig bosætning. I bronzealderen skete bosætningen især på Gevninge Overdrev med forbindelser nordpå til Roskilde Fjord og sydpå mod andre sjællandske bygder. Bronzealderens gravhøje er rigt repræsenteret på hele egnen. Fra jernalderen og vikingetiden er der især gjort mange fund omkring Gl. Lejre. Skibssætningen og Dronningestenen på bakken mellem åerne, store skattefund og rester af bebyggelse af Trelleborgtypen er fra denne tid.

Man har i mange år søgt efter sagntidens og vikingetidens "kongesæde i Lejre". De senere års arkæologiske undersøgelser og rekognosceringer, foretaget af Roskilde Museum, har vist, at der under dele af den nuværende landsby ligger håndværkerhuse - såkaldte grubehuse. Rekognosceringer og arkæologiske undersøgelser på markerne bag Gl. Lejre har dokumenteret eksistensen af bebyggelser fra 6.-7. århundrede til vikingetidens afslutning. Undersøgelserne i 1986 af Danmarks største langhus fra vikingetid har dokumenteret, at der er tale om bebyggelse af ganske særlig karakter. Sammen med grubehusene, gravhøjene og skibssætningerne tegnes de første konturer af sagntidens Lejre.

I middelalderen var Gl. Lejres udvikling tæt knyttet til Lejre Gård, hvor herresædet Ledreborg opførtes ca. 1740. Byens beliggenhed gav mulighed for græsning og høslet langs åen, agerbrug på skråningerne mod vest og overdrevsgræsning i bakkelandet. Der er stadig spor af trevangskiftet i området. Ved udskiftningen i 1804 blev 3 gårde udflyttet mod nordvest. På deres pladser blev der opført husmandsbrug og gadehuse, og byen fremtræder nu som en sluttet vejby, karakteristisk ved sine mange gavlhuse. I 1894 anlagdes jernbanen mellem Roskilde og Holbæk, og det gav basis for en ny byvækst ved stationen.

Plante- og dyreliv

Den vekslende natur omkring Gl. Lejre er levested for mange slags dyr og planter. Interesserne er især knyttet til 3 områder, Hulemølle Ådal ved Ledreborg slot, skov- og søområdet nord for Hertadalen og overdrevsarealerne og åerne ved Gl. Lejre. Dyre- og plantelivets levevilkår omkring åløbene er i dag forringet, som følge af den intensive vandindvinding, der har fundet sted i området. Gravhøjene, overdrevsarealerne og en enkelt grusgrav i området er levesteder for sjældne insekter og tørbundsplanter.

Friluftsmæssige forhold

Lejre-egnen har været udflugtssted for turister i flere århundreder. De vigtigste besøgsmål for gæster fra såvel udsom indland er Ledreborg slot, Historisk-Arkæologisk Forsøgscenter og Skibssætningen. Området er også et vigtigt udflugtsmål for skoler og institutioner såvel som for individuelle ture. Ved udbygning af stinettet, etablering af enkle opholdssteder og opsætning af informationstavler vil landskabets benyttelse fra oldtiden til idag kunne formidles og tilgængeligheden forbedres.

IV. Sagens behandling i fredningsnævnet.

Fredningsnævnet har modtaget fredningsforslaget den 9. februar 1988 og i medfør af naturfredningslovens § 15 bekendtgjort sagens rejsning i Statstidende og Dagbladet den 3. maj 1988 og samtidig indkaldt til offentligt møde, der blev afholdt den 20. juni 1988. Lodsejere og forskellige myndigheder m.v. var særskilt indkaldt.

Fredningsnævnet har den 12. juni 1989 foretaget besigtigelse med de lodsejere, der ønskede at deltage i en sådan. Herudover har der været afholdt en lang række møder med eller uden deltagelse af de berørte lodsejere, og Roskilde Amt, der efter Hovedstadsrådets nedlæggelse pr. 1. januar 1990 er indtrådt som forslagsstiller, og Skov- og Naturstyrelsen har med enkelte lodsejere ført forhandlinger, der har resulteret i mindre ændringer i forslaget, hvorved bl.a. forløbet af stianlægget er ændret, således at det ikke længere omfatter matr. nr. 23, 24, 25, 28, 29, 31 og 32 Lejre by, Allerslev og 1 t Ledreborg Hvg., Allerslev.

Fredningsnævnet har ved sagens påbegyndelse bestået af dommer H. P. Rosenmeier som formand, Finn Sørensen valgt af Roskilde Amtsråd og Peder Kjærsgaard valgt af Lejre kommunalbestyrelse. Da dommer Rosenmeier pr. 1. november 1989 blev udnævnt til retspræsident i Odense, overtog retsassessor Knud Olsen, der havde deltaget i de indtil da afholdte møder, og som under den nyudnævnte formand dommer H. Toft-Nielsen fortsatte som stedfortræder, formandshvervet. I forbindelse med, at der pr. 1. januar 1990 blev udpeget nye medlemmer til fredningsnævnet, blev Finn Sørensen afløst af Kirsten Jensen, medens Peder Kjærsgaard fortsatte som medlem valgt af kommunalbestyrelsen. Denne afgørelse træffes i medfør af naturbeskyttelseslovens § 104, stk. 1 af nævnet med den sammensætning, som det har haft siden 1990.

V. Lodsejernes stillingtagen til forslaget.

En del af de berørte lodsejere har udtalt sig imod fredningsforslaget, som de finder overflødigt og som i en vis ud-

strækning må antages at forhindre dem i en rentabel udnyttelse af deres ejendomme.

De øvrige lodsejere har i det væsentlige givet forslaget en positiv modtagelse.

VI. Fredningsnævnets afgørelse.

Fredningsnævnet finder, at de særlige kulturhistoriske forhold omkring Gl. Lejre, hvor der er gjort betydningsfulde fund fra såvel sten-, bronze- og jernalder som fra vikingetiden gør det påkrævet at sikre området mod ændret anvendelse og for visse arealers vedkommende mod yderligere jordbearbejdning.

Hertil kommer, at fredningen af Ledreborg efter nævnets opfattelse bør videreføres mod øst, og at hensynet til plante- og dyrelivet omkring Lejre Å og Kornerup Å tilsiger, at disse arealer bevares i den nuværende tilstand.

Nævnet kan endvidere tilslutte sig, at offentlighedens adgang til arealerne sikres og forbedres.

Fredningsnævnet finder herefter, at fredningsforslaget med de ændringer, som Skov- og Naturstyrelsen og Roskilde Amt har foretaget, i det væsentlige kan lægges til grund ved afgørelsen.

Nævnet finder, at det er af afgørende betydning for oplevelsen af landskabet i ådalen, at den samlede større beplantning af ikke - egnskarakteristiske og selvsåede buske og træer nord for Gl. Lejre på vandforsyningens grund straks fjernes. Et af nævnets medlemmer finder, at det bør pålægges vandforsyningen straks at fjerne denne beplantning. Dette skal ske ved en rydning til rod, samt en rydning af arealet med grenknuser. For dette ydes en erstatning på kr. 12.500,-.Nævnets øvrige to medlemmer finder grundlaget for en erstatningsfastsættelse så usikkert, at det i stedet bør overlades

til plejemyndigheden at foretage fjernelsen. Fristen herfor findes at burde fastsættes til 3 år. Der indsættes herefter en bestemmelse herom i fredningen i overensstemmelse med flertallets indstilling.

Det areal af matr. nr. 12 a Kornerup by, Kornerup, (nu matr. nr. 12 m Kornerup by, Kornerup) som ligger øst for Ravnshøjvej og som er solgt til Osted Fri- og Efterskole, findes ikke at indgå som en naturlig bestanddel i fredningen, og bør derfor ikke omfattes af denne.

VII. Fredningsbestemmelser.

§ 1 Formål

Bevaring

Fredningen har til formål at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre samt det åbne, overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og Kornerup Å. Det er endvidere fredningens formål at forsætte den sikring af de fredningsmæssigt værdifulde arealer vest for Gl. Lejre, der er sket ved fredningen af Ledreborg Gods.

Pleje

Det er tillige fredningens formål at give mulighed for pleje af de kulturhistoriske, landskabelige, biologiske og rekreative værdier inden for fredningen.

Formidling

Det er endelig fredningens formål af forbedre offentlighedens adgangs- og opholdsmuligheder i området samt at informere om landskabets udvikling fra oldtiden til i dag.

§ 2 Arealernes brug

Almindelig landbrugsdrift

Almindelig landbrugsdrift kan fortsat finde sted.

Det er ikke tilladt at etablere frugtplantager eller gartneribrug, ligesom det er forbudt at tilplante eller tilså arealerne med træer og buske, herunder navnlig juletræs- og pyntegrøntkulturer, jfr. dog § 7.

Der kan ikke etableres dambrug, svine-, pelsdyr- eller fjerkræfarm og lignende.

Afgræsning

Arealer, der på kortbilag 2 er angivet med grå tone, skal plejes ved afgræsning eller høslet. Arealerne må ikke oppløjes.

Særlige arkæologiske områder

På de arealer, der på kortbilag 2 er angivet med skravering, må der ikke foretages nogen form for gravning eller jordbearbejdning med mindre det er tilladt efter § 3.

Ukrudt og skadedyr

Pesticider og herbicider må ikke anvendes på de arealer, der er markeret på kortbilag 3.

Pesticider må heller ikke anvendes på de dele af matr. nr. 11 a og 12 d Kornerup by, Kornerup, der er beliggende mindre end 6 m fra Lejre Å og Kornerup Å. Forbudet gælder endvidere i en afstand af 6 m omkring kilden på matr. nr. 4 a Lejre by, Allerslev.

Bekæmpelse af Kæmpe Bjørneklo kan dog ske ved hjælp af kemiske bekæmpelsesmidler efter nærmere aftale med plejemyndigheden.

Gødskning

Gødskning må ikke finde sted på matr. nr. 12 k Kornerup by, Kornerup, på de dele af Hestbjerggårds jorder (matr. nr. 5 a Lejre by, Allerslev), der ligger syd for vejen til skibssætningen samt på de dele af matr. nr. 12 a Kornerup by, Kornerup, der ligger nord for Ravnshøjgård. Arealerne er angivet på kortbilag 3.

§ 3 Terrænændringer

Jordarbejder

Der må ikke foretages terrænændringer, herunder udnyttelse af forekomster i jorden, afgravning, planering, opfyldning eller nyanlæg af veje, jfr. dog § 7.

Arkæologiske undersøgelser kan kun finde sted efter tilladelse fra Skov- og Naturstyrelsen.

Ledninger

Fredningen hindrer ikke midlertidige terrænændringer i forbindelse med nedlægning af forsynings- eller andre ledninger, herunder terrænændringer i forbindelse med vandindvinding. På de med skravering på kortbilag 2 viste arealer kræver sådanne terrænændringer dog godkendelse af fredningsnævnet og Skov- og Naturstyrelsen.

Vådområder

Fredningen hindrer ikke vedligeholdelse af vandløb i henhold til gældende vandløbsregulativ. Søer, moser og kilder må ikke opfyldes eller afvandes, ligesom regulering eller rørlægning af vandløb og grøfter ikke må finde sted, jfr. dog § 7.

Affald

Der må ikke henkastes affald eller lignende. Fredningen er ikke til hinder for, at Københavns Vandforsyning løbende deponerer slam fra Lejreværket på matr. nr. 17 Helvigmagle by, Glim. Materialet må ikke deponeres i et niveau, der overstiger det ved fredningens gennemførelse eksisterende terrænniveau med mere end 2,5 meter. Københavns Vandforsyning foranlediger, at det okkerslam, der er afvandet, planeres ud over matr. nr. 17 Helvigmagle by og derefter tilsås med græs.

§ 4 Bebyggelse og anlæg

Beboelsesbygninger

Mindre om- og tilbygninger til eksisterende stuehuse og andre beboelsesbygninger samt opstilling af skure og mindre drivhuse i haver er tilladt.

Landbrugsbygninger

Opførelse af de for landbruget nødvendige driftsbygninger kan fortsat finde sted, såfremt bygningshøjden ikke overstiger 8,5 m, og såfremt bebyggelsen placeres i tilslutning til de eksisterende landbrugsbygninger, jfr. dog § 2 vedrørende forholdene omkring særlig arkæologiske områder.

Læskure og lignende

Opførelse af læskure for kreaturer og lignende kan finde sted, såfremt fredningsnævnet kan godkende placering og udformning.

Andre faste konstruktioner

Andre faste konstruktioner som f.eks. tårne, vindmøller, skorstene, master og campingvogne må ikke opstilles.

Ny Kongsgård

Der må ikke opføres nogen form for bebyggelse mellem stuehuset på Ny Kongsgård, matr. nr. 4 a Lejre by, Allerslev og Orehøjvej. Stuehuset må ikke uden fredningsnævnets tilladelse gennemgå udvendige bygningsmæssige ændringer, herunder ændringer i materiale- og farvevalg.

Rekonstruktion af oldtidsbebyggelse

Fredningen skal ikke være til hinder for en eventuel senere rekonstruktion af oldtidsbebyggelsen ved Gl. Lejre. En eventuel rekonstruktion kræver tilladelse fra fredningsnævnet og Skov- og Naturstyrelsen.

§ 5 Veje og stier

Eksisterende veje og stier

Eksisterende stier og markveje skal bevares.

Nyanlæg

Den på kortbilag 4 indtegnede ny sti for gående og cyklende anlægges i mindst 1 m's bredde, befæstes med grus og vedligeholdes, således at muligheden for cykeltrafik sikres. Strækningen A - B anlægges og vedligeholdes af Skov- og Naturstyrelsen. Strækningen B - C - D - E - F - G anlægges og vedligeholdes af Ledreborg Gods.

De øvrige stier, der er indtegnet på kortet, afmærkes som fodstier.

Fredningen er ikke til hinder for, at der på arealer i offentlig eje anlægges veje, herunder også ridestier, såfremt udformning og trace kan godkendes af fredningsnævnet. Såfremt der kan opnåes enighed med lodsejerne herom kan fredningsnævnet tillige tillade anlæg af veje på private arealer.

§ 6 Offentlighedens adgang

Veje og stier

Færdsel til fods er tilladt på eksisterende og fremtidige veje og stier.

Færdsel på cykel, er tilladt på befæstede veje og stier. Tilladelsen gælder ikke knallertkørsel.

Arealer

Såfremt det kan ske uden skade for jorden og afgrøden er færdsel og ophold tilladt på arealer, der ejes af Skov- og Naturstyrelsen, samt matr. nr. 12 c og 12 h Kornerup by, Kornerup (skibssætningen ved Lejre Fredningsforening). Arealerne er angivet på kortbilag 4.

Vintersport

Vintersport, som kælkning og skiløb, er tilladt på arealer, der ejes af Skov- og Naturstyrelsen, Ledreborg gods og Lejre Fredningsforening, forsåvidt det kan ske uden skade for jordens drift. Arealerne er angivet på kortbilag 4.

Regler for færdsel

Skov- og Naturstyrelsen og Roskilde amt kan i samarbejde med de berørte lodsejere udarbejde regler for færdsel i området jfr. § 7.

§ 7 Pleje og formidling

Bevoksninger og beplantninger

For at sikre oplevelsen af kulturminderne i det åbne, overdrevsagtige landskab skal ikke-egnskarakteristiske beplantninger samt selvsåede træer og buske fjernes, hvilket skal

ske i overensstemmelse med den plejeplan som Skov- og Naturstyrelsen og Roskilde Amt udarbejder. Den på Københavns Vandforsynings arealer værende ikke-egnskarakteristisk beplantning og selvsåede vegetation skal dog af plejemyndigheden fjernes inden 3 år.
De på den nordlige del af matr. nr. 10 Lejre by, Allerslev voksende nåletræer kan bibeholdes, sålænge den nuværende ejer ejer ejendommen. Herefter kan beplantningen fjernes af plejemyndigheden.

Nyplantninger

For at skjule skæmmende indretninger og fremhæve karakteristiske landskabstræk kan fredningsnævnet meddele tilladelse til nyplantninger.

Kulturminder

For at bevare kulturminderne kan beskadigede gravhøje, stendiger og lignende restaureres og markeres. Fredningen er ikke til hinder for, at Skov- og Naturstyrelsen kan give tilladelse til retablering af stemmeværket ved Lejre Å i overensstemmelse med de gamle tegninger. I forbindelse med en eventuel retablering af stemmeværket skal der i samarbejde med vandløbsmyndigheden fastsættes bestemmelser om sommer- og vinterflodemål for Lejre Å og Kornerup Å.

Vådområder

For at forbedre levevilkårene for dyrelivet kan søer, moser, åer og kilder retableres.

Grusgrave

De på fredningskortet med G1 markerede grusgrave kan efterbehandles. Efterbehandlingsplaner forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

Den på fredningskortet med G2 markerede grusgrav kan efterbehandles, og der kan etableres opholdsplads med borde og bænke. Der kan i tilknytning til opholdspladsen etableres en primitiv mindre overnatningsplads med toiletbygning efter godkendelse af fredningsnævnet.

Pleje, anlæg og formidling

Pleje af de fredede arealer, anlæg i forbindelse med fredningen samt udarbejdelse af formidlingsmateriale og regler for færdsel foretages af Skov- og Naturstyrelsen i samarbejde med Roskilde amt.

Skov- og Naturstyrelsen udarbejder i samarbejde med Roskilde amt en plejeplan for området i overensstemmelse med fredningens formål og foranstående bestemmelser. Plejeplanen forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

Pleje- og formidlingsforanstaltninger kan først iværksættes efter orientering af de pågældende lodsejere og uden udgift for disse.

§ 8 Eksisterende fredninger

Overfredningsnævnets kendelse af 6. juli 1973, tinglyst den 12. februar 1974, ophæves og erstattes af nuværende fredningskendelse for så vidt angår matr. nr. 4 a Lejre by, Allerslev. For så vidt angår matr. nr. 1 a, 1 f Ledreborg Hovedgaard, Allerslev og 22 og 27 Lejre by, Allerslev suppleres Overfredningsnævnets kendelse med nærværende fredningskendelses §§ 5, 6 og 7 vedrørende stianlæg, offentlighedens adgang samt pleje og formidling.

VIII. Afsluttende bemærkninger med klagevejledning.

Denne fredningsafgørelse forelægges i medfør af naturbeskyttelseslovens § 42 Naturklagenævnet til efterprøvelse som følge af, at den samlede erstatning i anledning af fredningen

vil komme til at overstige 100.000 kr.

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 43 kan fredningsafgørelsen påklages til: Naturklagenævnet, Vermundsgade 38 B, 2100 København Ø. Klageberettigede er lodsejerne og forskellige myndigheder m.m. Klagefristen er 4 uger fra det tidspunkt, da den klageberettigede har modtaget underretning om afgørelsen.

Aflysning i henhold til fredningsbestemmelsernes § 8 vil først kunne ske, når sagen er endeligt afgjort af Naturklagenævnet.

Kirsten Jensen Knud Olsen Peder Kjærsgaard

REG. NR. 7851.00

FS 11/88

Afgørelse

truffet den 30. juni 1993

af

Fredningsnævnet for Roskilde amt

vedr. erstatning i anledning af fredningen af området omkring

Gl. Lejre.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/3 0016 Bil. 1
Akt. nr. 20

I. Ejendomme, der omfattes af fredningen.

løbe nr.	nuværende ejer og postadresse	matr. nr.	ca. areal i ha.
1.	Kresten Høyer-Kruse, Orehøjvej 31, Gl. Lejre, 4320 Lejre.	8 a Lejre by, Allerslev	0,1
2.	Tom Garfield Nielsen, Orehøjvej 29, Gl. Lejre, 4320 Lejre.	7 a Lejre by, Allerslev	8,0
3.	Gunnar Nielsen, Orehøjvej 25, Gl. Lejre, 4320 Lejre.	2 b Lejre by, Allerslev	3,0
4.	Københavns Vandforsyning, Axeltorv 12, 1609 København V.	33, 34, Lejre by, Allerslev, 34 Kornerup by, Kornerup, 17 Helvigmagle by, Glim, 4 Ledreborg Hvd., Allerslev	13,32
5.	Mogens Klarskov Jensen, Orehøjvej 24, Gl. Lejre, 4320 Lejre.	10 Lejre by, Allerslev	1,4
6.	Silvia Charlotte Maria Munro, Bispegårdsvej 14, Allerslev, 4320 Lejre.	4 a, 5 c, 9 c, 22, 27 Lejre by, Allerslev, 1 a, 1 f Ledreborg Hvd., Allerslev	42,0

løbe nr.	nuværende ejer og postadresse	matr. nr.	ca. areal i ha.
7.	Skov- og Naturstyrelsen, Københavns skovdistrikt, Syvstjernen, Fægyden 1, 3500 Værløse.	5 a Lejre by, Allerslev, 12 a, 12 b, 12 d, 12 f og 12 i Kornerup by, Kornerup	80,5
8.	Kr. Jens Bach Pedersen, Brøndbyøstervej 161, 2650 Hvidovre.	4 a, 4 b Kornerup by, Kornerup	1,5
9.	Finn Eliasen, Ravnshøjvej 40, Kornerup, 4000 Roskilde.	8 a Kornerup by, Kornerup	1,7
10.	Anders Mogens Pedersen, Ravnshøjvej 44, Kornerup, 4000 Roskilde.	11 a Kornerup by, Kornerup	21,0
11.	Lejre Fredningsforening, Egnshistorisk forening for Lejre kommune, Højbyvej 9, 4320 Lejre. Historisk Samfund, Strandengen 1, 4000 Roskilde.	12 c og 12 k Kornerup by, Kornerup	1,7
12.	Skov- og Naturstyrelsen, Københavns skovdistrikt, Syvstjernen, Fægyden 1, 3500 Værløse.	12 h og 12 l Kornerup by, Kornerup	2,6

II. Generelle principper for erstatningsfastsættelsen.

I overensstemmelse med gældende praksis fastsættes grundtaksten til 1.000 kr. pr. ha, dog således at der, såfremt arealerne er omfattet af lovgivningens beskyttelseslinier fra vandløb og fortidsminder (naturbeskyttelseslovens §§ 16 og 18), kun ydes halv takst 500 kr. pr. ha. Minimumserstatningen ansættes til 1.000 kr.

Under hensyn til den langvarige behandling af sagen findes erstatningen at burde forrentes fra den 9. februar 1988, da sagen blev rejst over for fredningsnævnet.

III. Erstatningskrav vedrørende de enkelte ejendomme og afgørelsen af disse.

Ad løbe nr. 1.

Ejeren har ikke fremsat erstatningskrav.

I overensstemmelse med det foran anførte udredes
en minimumserstatning på ..... 1.000,00 kr.

Ad løbe nr. 2.

Ejeren har fremsat følgende erstatningskrav:

1,4 ha med høj, som efter fredning vil være
urentabel at dyrke på grund af højens placering midt i arealet mellem vej og skel.
35000 kr./ha ialt ..... 49.000,00 kr.

6,6 ha agerjord á 5.000 kr. for fredningsservitut, ialt ..... 33.000,00 kr.

Sagkyndig bistand ..... 2.000,00 kr.

Ialt ..... 84.000,00 kr.
==========

Vedrørende kravet bemærkes:

Den 1. juli 1961 er på ejendommen tinglyst deklaration om en gravhøj, der er ca. 2,5 meter høj og ca. 30 meter i tværmål. Det anføres i deklarationen, at almindelig landbrugsmæssig udnyttelse er tilladt.

Under fredningsnævnets behandling af sagen er det ved undersøgelse af højen konstateret, at der er tale om en tørveopbygget bronzealderhøj med en diameter på 20 meter, der senere er udbygget med en eller to faser. Højen er bevaret i 3/4 meters højde på højeste sted og er lagt på oldtidens markoverflade, som stadig er intakt under højen.

Efter undersøgelsen ændredes forslaget, således at jordarbejde på et areal omkring højen ikke skulle være tilladt.

Ved naturbeskyttelseslovens ikrafttræden den 1. juli 1992 er der i § 13 indført et forbud mod jordbehandling på og inden for en afstand af 2 meter fra et fortidsminde. Nævnet har herefter ikke fundet grundlag for at indsætte et forbud mod jordbearbejdning, idet et sådant må anses for ufornødent. Der er således heller ikke grundlag for erstatning herfor. Derimod reduceres grundtaksten for den del af arealet, der ligger inden for højbeskyttelseslinie, i overensstemmelse med det under pkt. II anførte.

Udover grundtaksten ydes der 2.000 kr. til dækning af sagkyndig bistand.

Ad løbe nr. 3.

Ejeren har nedlagt påstand om en fuldstændig arealerstatning på 25.000 kr. pr. td. land eller i alt 125.000 kr.

Som begrundelse har han anført, at han og hans efterkommere

får frataget dispositionsretten over ejendommen. Han har fremhævet, at der er væsentlige grusforekomster på arealerne, og at han længe har ønsket at plante juletræer, men er blevet forhindret på grund af fredningsforslaget. Hertil kommer ulemperne ved, at området åbnes for offentligheden.

I forbindelse med sagens behandling er en sti, der efter forslaget skulle føres over ejendommen, flyttet til naboarealerne. Nævnet finder herefter ikke, at der påføres ejeren gener, der ikke godtgøres over grundtaksten. Da nævnet heller ikke finder det sandsynliggjort, at ejeren har haft aktuelle planer om udnyttelse af grusforekomster og plantning af juletræer, tillægges der ingen erstatning herfor.

En del af arealet er omfattet af højbeskyttelseslinien fra forrige ejendom, hvorfor der sker reduktion i overensstemmelse hermed.

Udover grundtaksten tillægges der, uanset at der ikke er nedlagt særskilt påstand herom, ejeren et beløb på 2.000 kr. til dækning af udgifterne til sagkyndig bistand.

Ad løbe nr. 4.

Ejeren har ikke påstået erstatning, og nævnet finder under hensyn til arealernes anvendelse ikke grundlag for at tillægge erstatning.

Ad løbe nr. 5.

Ejeren har påstået sig tillagt en erstatning på 56.555 kr. Han har anført, at fredningen reelt fratager ham rådigheden over arealet, og har beregnet erstatningen som fuld erstatning ud fra grundværdien ved den offentlige vurdering.

Fredningen medfører, at jordbearbejdning og anvendelse af pesticider og herbicider på det areal, som fredningen omfatter, ikke er tilladt. Da arealet må gødskes og anvendes til græs-

ning eller høslet, finder nævnet, at der ud over sædvanlig grundtakst bør ydes ejeren en erstatning på halvdelen af arealets handelspris, som anslås at være 40.000 kr. pr. ha. Erstatningen fastsættes herefter til 20.000 kr. pr. ha.

Ad løbe nr. 6.

Efter forslaget påhvilede det forslagsstillerne at anlægge og vedligeholde samtlige af forslaget omfattede nyanlagte stier. Imidlertid har ejeren ønsket selv at anlægge og vedligeholde strækningerne B-C-D-E-F-G. Der er ikke fremsat erstatningskrav i den anledning, og nævnet finder efter omstændighederne ikke grundlag for at tillægge erstatning herfor.

Matr. nr. 4 a Lejre by, Allerslev er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 6. juli 1973 vedrørende Ledreborg gods og grundtaksten udløses derfor ikke for dette matrikelnummers vedkommende. Et areal på 3,2 ha heraf må imidlertid ikke bearbejdes og anvendelse af pesticider og herbicider er forbudt, hvorfor der for dette areals vedkommende skal betales erstatning.

Ejeren har påstået sig tilkendt en erstatning på 21.000 kr. pr. ha beregnet med udgangspunkt i EF's braklægningstilskud på 2.100 kr. årligt kapitaliseret med 10.

Nævnet finder, at der bør ydes ejeren erstatning i overensstemmelse med erstatningen til forrige ejer.

Der ydes endvidere erstatning for det område omkring kilden på matr. nr. 4 a, som ikke må sprøjtes med pesticider og herbicider. Denne erstatning findes at burde ansættes til 500 kr. Det er herved taget i betragtning, at arealet, der er på godt 100 m^2, ligger midt i et areal, der anvendes til almindelig landbrugsdrift.

Ad løbe nr. 7 og 12.

Der fastsættes ingen erstatning for arealerne, der tilhører Skov- og Naturstyrelsen.

Ad løbe nr. 8.

Ejeren har fremsat et erstatningskrav på 38.500 kr., nemlig 1,5 ha for arealer til afgræsning eller høslet á 25.000 kr. pr. ha samt 1.000 kr. til sagkyndig bistand.

Det areal, der fredes, er i det hele omfattet af åbeskyttelseslinien fra Kornerup Å, hvorfor der alene tillægges halv grundtakst for arealet. Erstatningen fastsættes herefter til minimumstaksten på 1.000 kr., idet arealet ikke findes egnet til anden anvendelse end græsning eller høslet.

Der tillægges endvidere ejeren 1.000 kr. for sagkyndig bistand.

Ad løbe nr. 9.

Ejeren har fremsat følgende erstatningskrav:

0,5 ha ved Kornerup Å til afgræsning eller høslet 25.000 kr./ha ialt	12.500,00 kr.
1,2 ha (ved Lejre Å) der er tilplantet med graner/juletræer og som ikke må genplantes. 1,2 ha á 5.000 kr. for fredningsservitut m.m. ialt	6.000,00 kr.
Tab for mistet ret til dyrkning af juletræer beregnet på grundlag af dækningsbidrag 5.650 kr./ha kapitaliseret med faktor 10 år ialt ...	67.800,00 kr.
Sagkyndig bistand	2.000,00 kr.
Ialt	88.300,00 kr.

For så vidt angår arealerne langs Kornerup Å henvises til det

under løbe nr. 8 anførte. Der tillægges således kun halv grundtakst.

Det areal, der er tilplantet med graner, som ikke må genplantes, blev i forbindelse med bygning af Holbæk-motorvejen i 1966, afskåret fra den øvrige ejendom. Ejeren fik for ekspropriation af ca. 13.250 m^2 og for ulemper, herunder for defigurering og hegnssætning en erstatning på 25.000 kr.

Nævnet finder ikke, at ejeren ved fredningen i væsentlig grad er blevet afskåret fra at udnytte det pågældende areal på anden måde end tidligere. I den forbindelse lægges der vægt på, at de omhandlede graner nu har en størrelse, hvor de er uanvendelige til salg som juletræer, og at det som følge heraf må anses for lidet sandsynligt, at ejeren har haft aktuelle planer om genplantning, da fredningsforslaget blev kendt. Der tillægges ham herefter ikke særskilt erstatning herfor.

Der ydes udover sædvanlig grundtakst for dette areal ejeren 1.000 kr. til dækning af udgifter til sagkyndig bistand.

Ad løbe nr. 10.

Ejeren har fremsat følgende erstatningskrav:

ca. 0,5 ha ved Kornerup Å til afgræsning eller
høslet 25.000 kr./ha ialt ..... 12.500,00 kr.

ca. o,5 ha langs åløb hvor der ikke må anvendes
kemiske bekæmpelsesmidler mod ukrudt og skade-
dyr. Arealet vil herefter være uanvendelig til
alm. jordbrug 25.000 kr./ha ialt ..... 17.500,00 kr.

20 ha agerjord á 5.000 kr. for fredningsservi-
tut ialt ..... 100.000,00 kr.

For begrænsninger i ejendommens fremtidige be-
nyttelse (svine-pelsdyr-fjerkræfarme) ..... 500.000,00 kr.

Sagkyndig bistand ..... 5.000,00 kr.

Ialt ..... 635.000,00 kr.

==========

Nævnet finder ikke, at ejeren har sandsynliggjort, at han har haft aktuelle planer, der kan begrunde særskilt erstatning for begrænsninger i ejendommens udnyttelse.

Erstatningen udredes herefter med grundtaksten i overensstemmelse med det tidligere anførte, idet bemærkes at strækningen langs Kornerup Å, der er omfattet af en åbeskyttelseslinie udgør 550 meter, således at ca. 8,1 ha er omfattet af beskyttelseslinien.

For så vidt angår de områder langs åerne, på hvilke der ikke må anvendes pesticider og herbicider, lægges det til grund at arealerne har været anvendt til sædvanlig landbrugsmæssig drift, hvorfor der, da arealerne nu anses for uegnede hertil, tillægges ham en erstatning, der i overensstemmelse med det under løbe nr. 5 og 6 anførte fastsættes til 2,00 kr. pr. m^2. Der er tale om bræmmer på 6 meter og strækningerne langs Kornerup Å og Lejre Å er på henholdsvis 550 meter og 620 meter. Da forbudet for de første 2 meters vedkommende er indeholdt i vandløbslovgivningen, ydes der kun erstatning for de sidste 4 meter eller for et areal på ialt 4.680 m^2.

Ad løbe nr. 11.

Ejeren har frafaldet erstatning.

IV. Opgørelse over tilkendte erstatningsbeløb m.v.

Løbe nr. 1. Kresten Høyer-Kruse.

Der udbetales minimumserstatning ..... 1.000 kr.

Løbe nr. 2. Tom Garfield Nielsen.

Almindelig grundtakst 6,2 ha á 1.000 kr.	6.200 kr.	
halv grundtakst (højbeskyttelseslinie) 1,8 ha á 500 kr.	900 kr.	7.100 kr.

Løbe nr. 3. Gunnar Nielsen.

Almindelig grundtakst 2,7 ha á 1.000 kr.	2.700 kr.	
halv grundtakst (højbeskyttelseslinie) 0,3 ha á 500 kr.	150 kr.	2.850 kr.

Løbe nr. 4. Københavns Vandforsyning.

Ingen erstatning	0 kr.

Løbe nr. 5. Mogens Klarskov Jensen.

Halv grundtakst (ejendommen er omfattet af højbeskyttelseslinien) 1,4 ha á 500 kr.	700 kr.	
for forbud mod jordbearbejdning og sprøjtning 1,4 ha á 20.000 kr.	28.000 kr.	28.700 kr.

Løbe nr. 6. Silvia Charlotte Maria Munro.

Almindelig grundtakst 9 ha (matr. nr. 5 c Lejre by, Allerslev) á 1.000 kr..	9.000 kr.	
Areal af matr. nr. 4 a Lejre by, Allerslev, der pålægges forbud mod jordbearbejdning og sprøjtning med pesticider 3,2 ha á 20.000 kr.	64.000 kr.	
Areal på godt 100 m^2, der pålægges sprøjtningsforbud	500 kr.	73.500 kr.

Løbe nr. 7. Skov- og Naturstyrelsen.

Ingen erstatning	0 kr.

Løbe nr. 8. Jens Bach Pedersen.

Der udbetales minimumserstatning		1.000 kr.

Løbe nr. 9. Finn Eliasen.

Halv grundtakst 0,5 ha á 500 kr.	250 kr.	
Almindelig grundtakst 1,2 ha á 1.000 kr.	1.200 kr.	1.450 kr.

Løbe nr. 10. Anders Mogens Pedersen.

Almindelig grundtakst 12,9 ha á 1.000 kr.	12.900 kr.	
Halv grundtakst (åbeskyttelseslinie fra Kornerup Å) 8,1 ha á 500 kr.	4.050 kr.	
For forbud mod anvendelse af pesticider m.v. 4.680 m^2 á 2,00 kr.	9.360 kr.	26.310 kr.

Løbe nr. 11. Lejre Fredningsforening, Egnshistorisk forening for Lejre kommune og Historisk Samfund.

Ingen erstatning	0 kr.

Løbe nr. 12. Skov- og Naturstyrelsen.

Ingen erstatning	0 kr.
Erstatning ialt	141.910 kr.

Der tillægges endvidere løbe nr. 2. 3. 9. og 10. 2.000 kr. til dækning af sagkyndig bistand og lb. nr. 8. 1.000 kr.

De ovennævnte erstatningsbeløb (ikke godtgørelse for sagkyndig bistand) forrentes fra den 9. februar 1988 med en årlig rente, der svarer til Danmarks Nationalbanks diskonto.

V. Afsluttende bemærkninger med klagevejledning.

Sagen forelægges i medfør af naturbeskyttelseslovens § 42 for Naturklagenævnet til efterprøvelse, da den samlede erstatning overstiger 100.000 kr.

I henhold til naturfredningslovens § 43 kan fredningsnævnets erstatningsafgørelse skriftligt påklages til: Naturklagenævnet, Vermundsgade 38 B, 2100 København Ø. Klageberettigede er den, der anser sig for berettiget til større erstatning eller godtgørelse, eller de myndigheder, der skal udrede erstatningen. Klagefristen er 4 uger fra det tidspunkt, da den klageberettigede har modtaget underretning om afgørelsen.

Kirsten Jensen Knud Olsen Peder Kjærsgaard

KORT>

7851.00

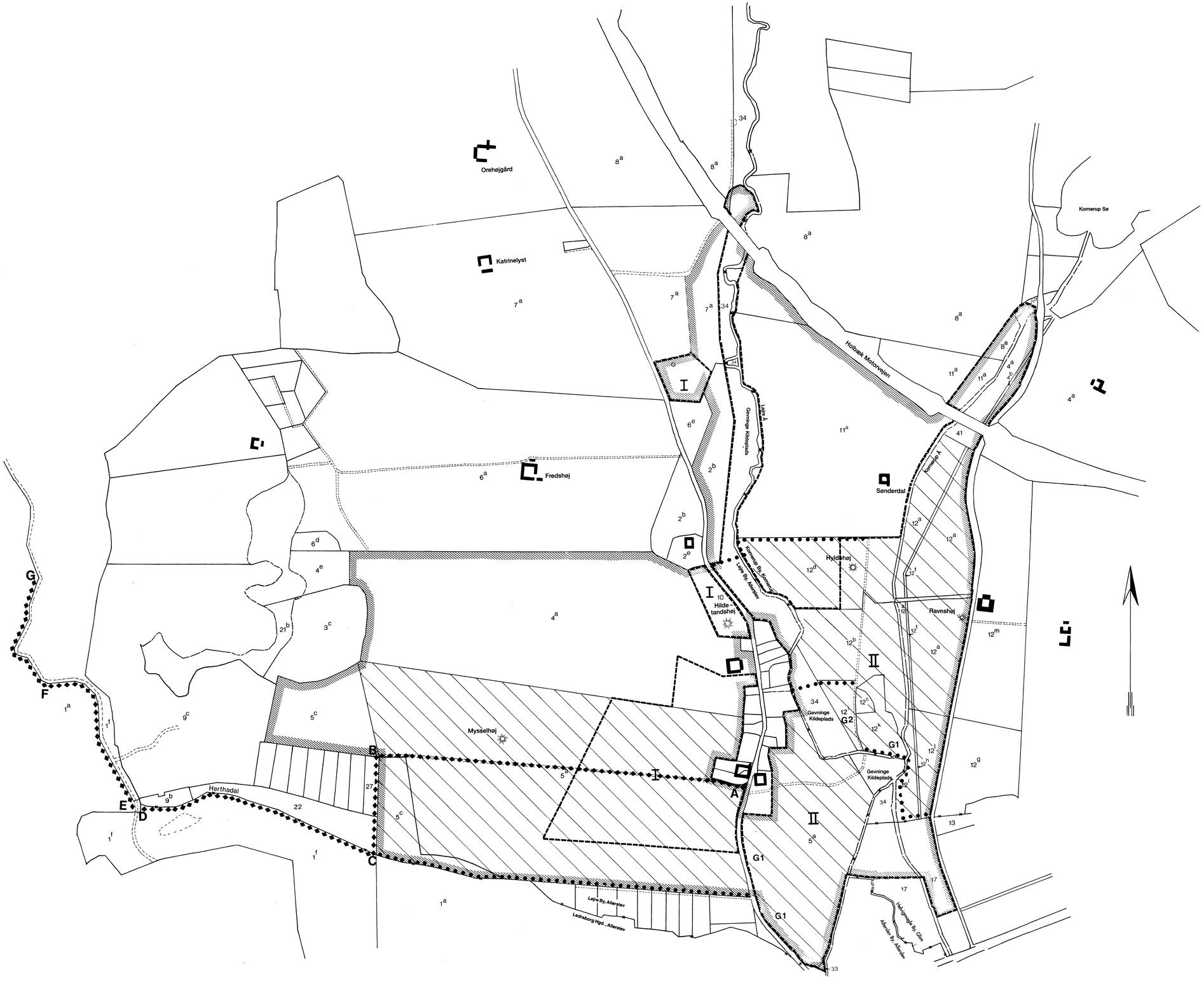

Kort 1.

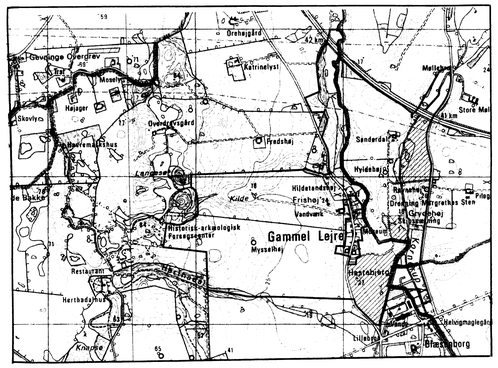

Gødskning forbudt, jf. fredningsbest. § 2

Kort 2.

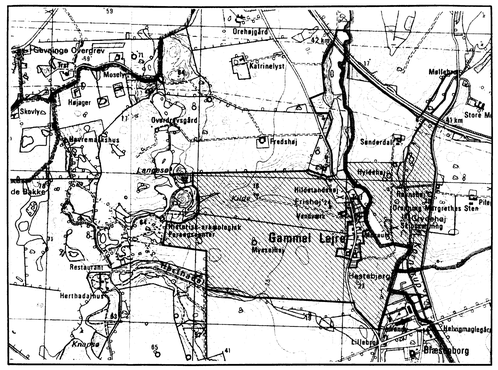

UDARBEJDET AF SKOV- OG NATURSTYRELSEN
TIL INTERN BRUG VED MILJØMINISTERIET
MED GEODÆTISK INSTITUTS TILLADELSE (A 95)

Arealer åbne for vintersport, jf. fredningsbest. § 6

Fredning af området omkring Gl. Lejre

Arealer af

Ledreborg Hgd. , Allerslev
Lejre By, Allerslev
Allerslev By, Allerslev
Kornerup By, Kornerup
Helvigmagle By, Glim

Lejre Kommune, Roskilde Amt.

FREDNINGSKORT

NATURKLAGENÆVNETS
Fredningsafgørelse af Juli 1995
i sag nr. 111/250 - 0003

Signaturforklaring

- Ejerlavsgrænse
- Fredningsgrænse
- I — Må kun anvendes til afgræsning og høslet. Må ikke oppløjes. Ingen gravning og jordbearbejdning. Anvendelse af pesticider og herbicider forbudt. Jf. fredningsbest. § 2
- II — Må kun anvendes til afgræsning og høslet. Må ikke oppløjes. Anvendelse af pesticider og herbicider forbudt. Jf.fredningsbest. § 2
- Arealer med offenlig adgang, såfremt det kan ske uden skade for jorden og afgrøden, jf. fredningsbest. § 6
- G1 — Grusgrav der kan efterbehandles, jf. fredningsbest. § 7
- G2 — Grusgrav der kan efterbehandles m. v. jf. fredningsbest. § 7
- Sti for gående og cyklende, jf. fredningsbest. § 5
- Fodsti, jf.fredningsbest. § 5

1 : 4000

0 100 2 300 400 500 m

Udarbejdet af Skov- og Naturstyrelsen
for Naturklagenævnet juli 1995

REG. NR. 7851.00 Bilag 1

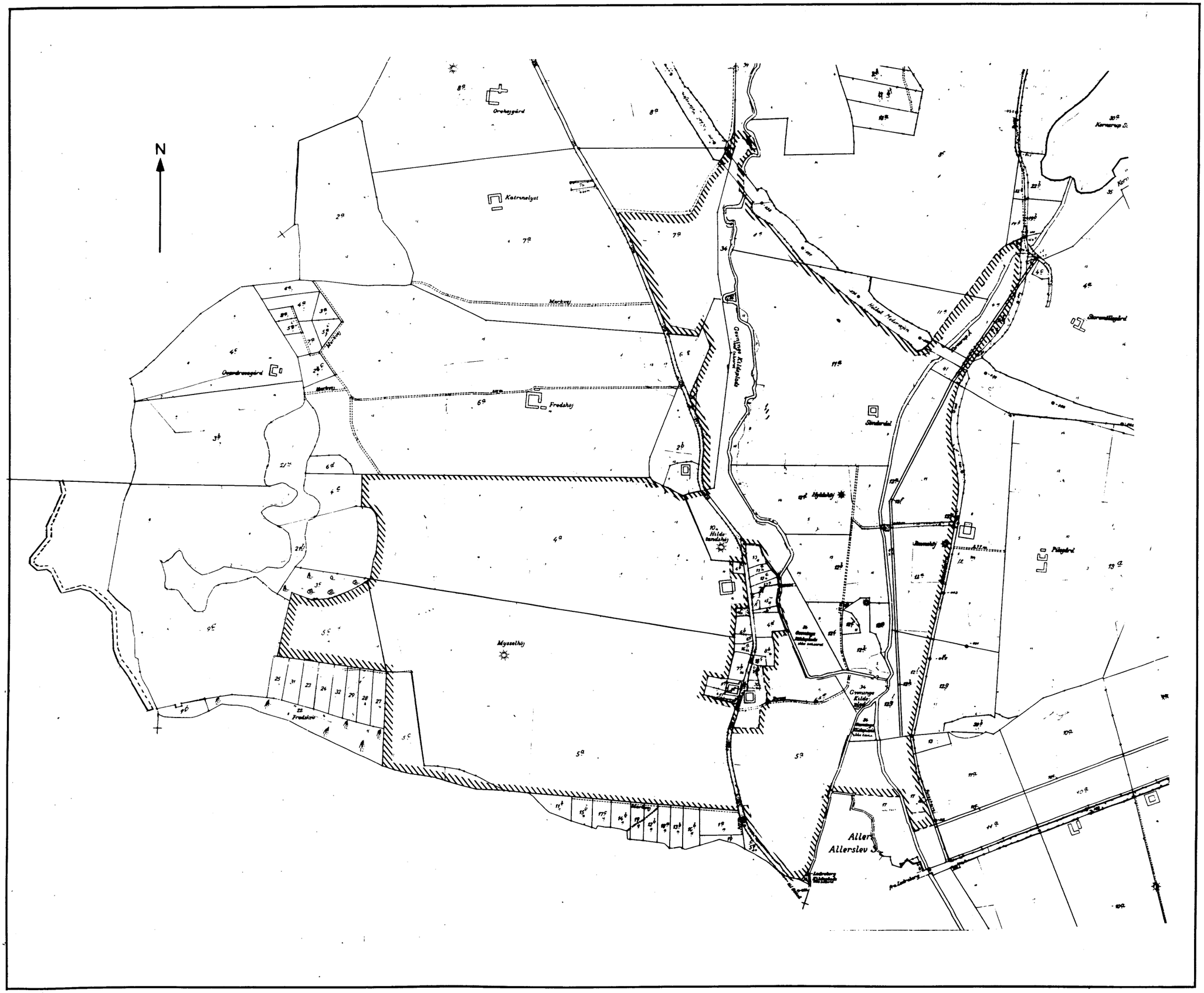

Fredning om GL. Lejre

Arealer af

Ledreborg Hgd., Allerslev
Lejre By, Allerslev
Allerslev By, Allerslev
Kornerup By, Kornerup
Helvigmagle By, Glim

Lejre Kommune

Roskilde Amt

Fredningsgrænse

Målforhold 1 : 10 000

FS 11/88

Udarbejdet af Skov- og Naturstyrelsen juni 1993

REG. NR. 7851.00

Bilag 2

Fredning om Gl. Lejre

Fredningsbestemmelser
§ 2 og 7

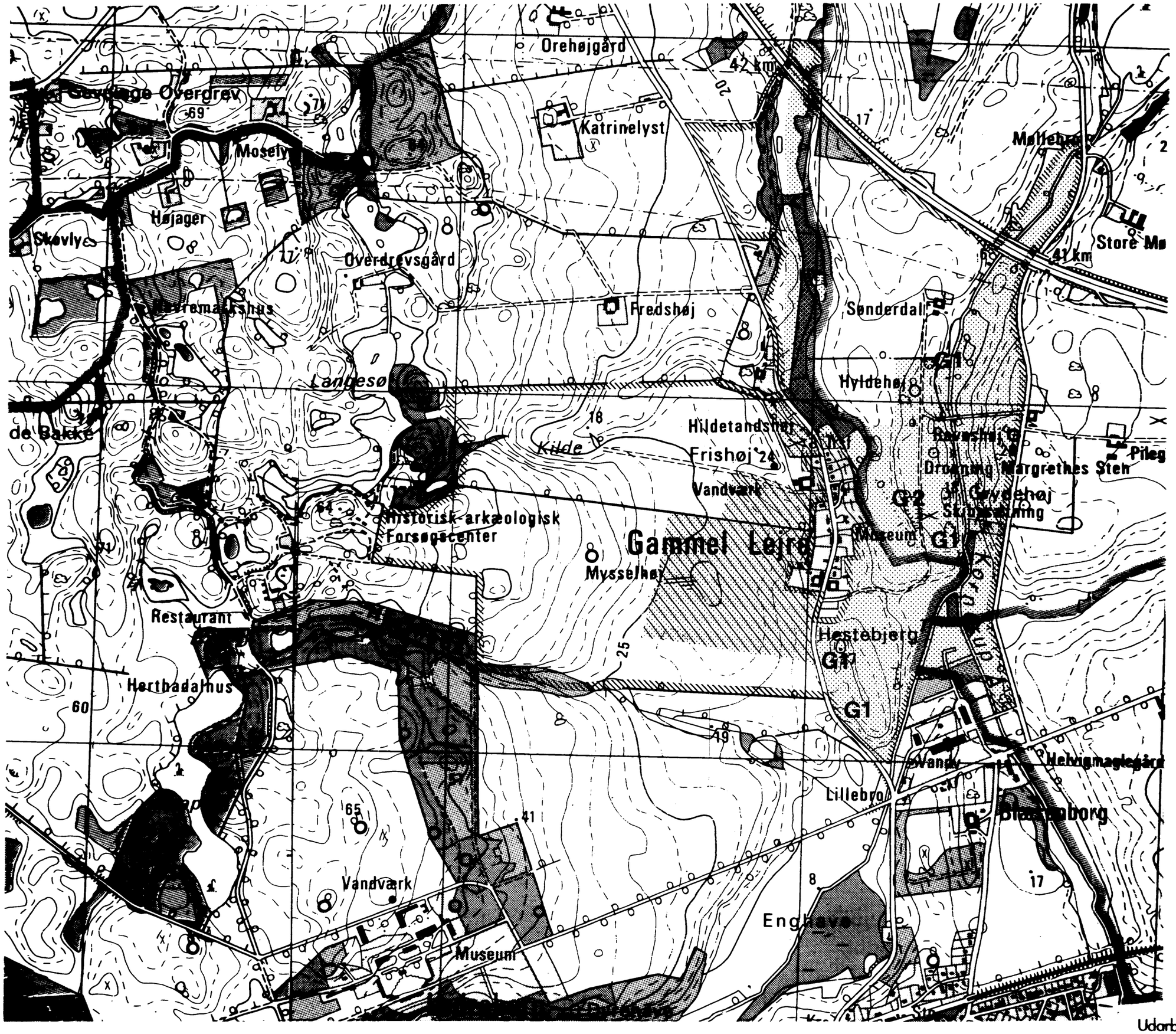

Plejes ved afgræsning og høslet.
Må ikke oppløjes

Gravning og jordbearbejdning forbudt. Se dog § 3

G 1 G 1 Grusgrave der kan efterbehandles

G 2 G 2 Grusgrav der kan efterbehandles m. v.

UDARBEJDET AF SKOV- OG NATURSTYRELSEN
TIL INTERN BRUG VED MILJØMINISTERIET
MED GEODÆTISK INSTITUTS TILLADELSE (A 86)

Målforhold 1 : 10 000

FS 11/88

Udarbeidet af Skov- og Naturstyrelsen juni 1993

REG. NR. 7851.00 **Bilag 3**

Fredning om Gl. Lejre

Fredningsbestemmelse
§ 2.

Anvendelse af pesticider og herbicider forbudt

Gødskning forbudt

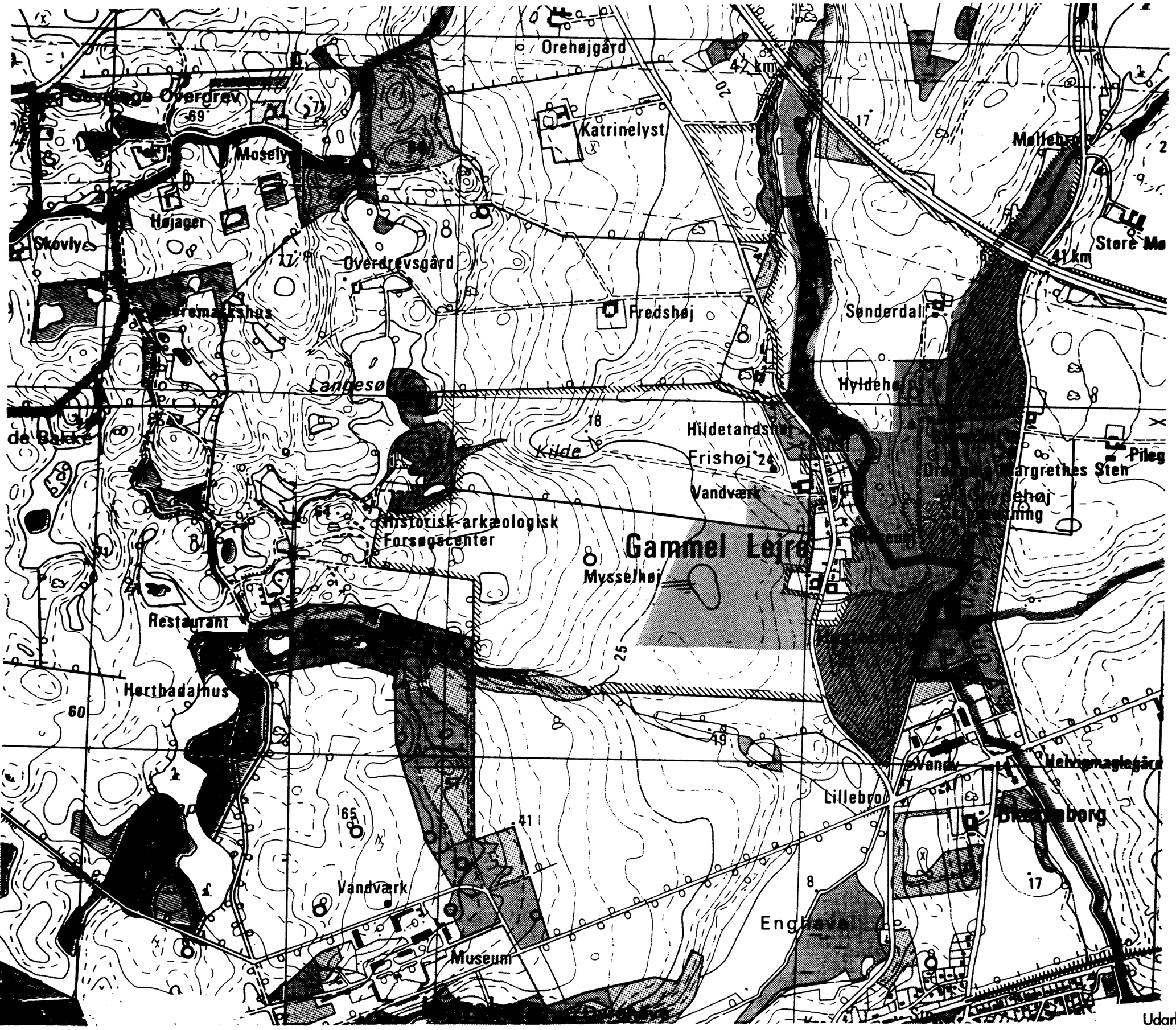

UDARBEJDET AF SKOV- OG NATURSTYRELSEN
TIL INTERN BRUG VED MILJØMINISTERIET
MED GEODÆTISK INSTITUTS TILLADELSE (A 86)

Målforhold 1: 10 000

FS 11/88

Udarbejdet af Skov- og Naturstyrelsen Juni 1993

REG. NR. 7851.00 Bilag 4

Fredning om Gl. Lejre

Fredningsbestemmelser
§ 5 og 6

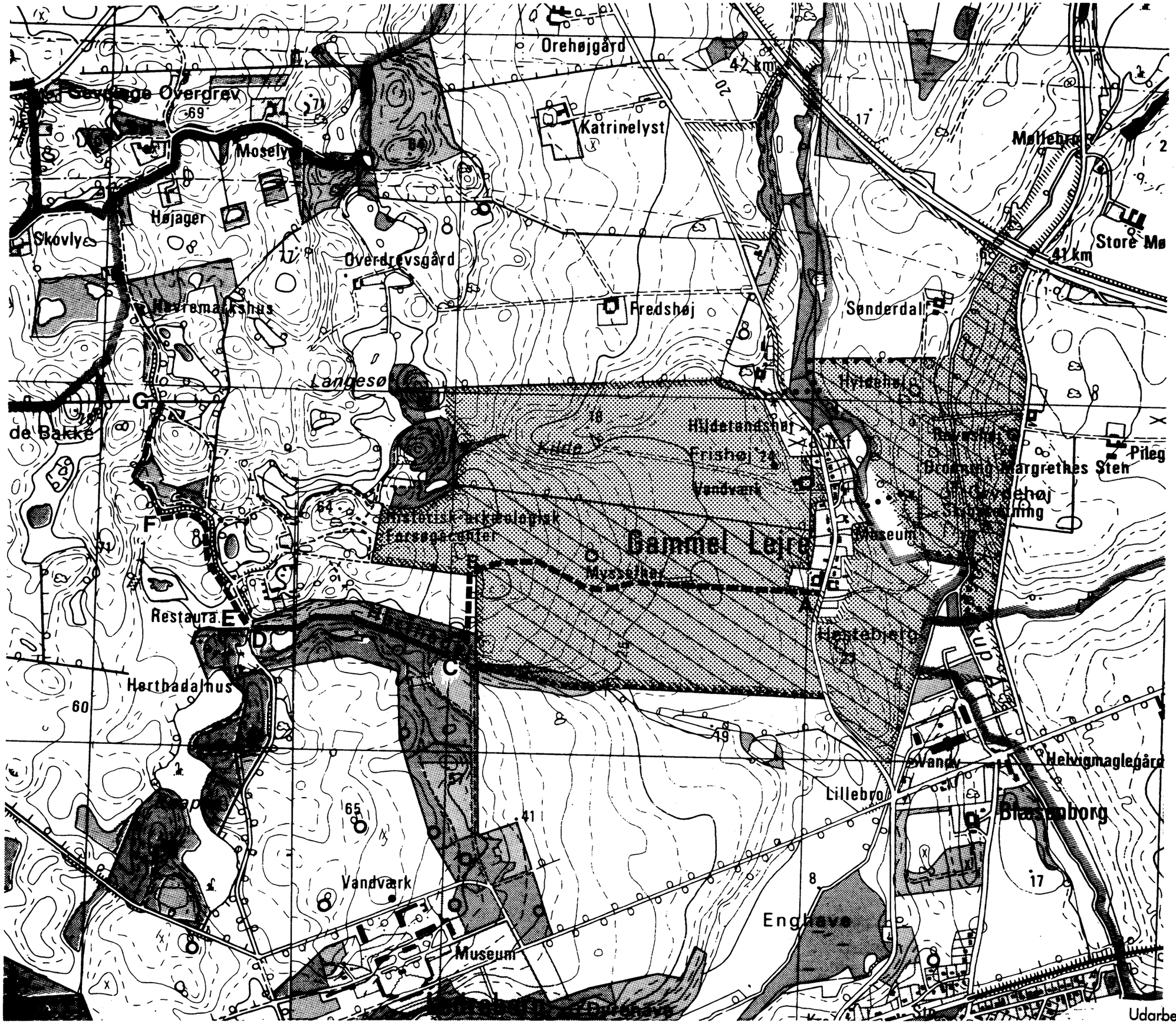

Ny sti for gående og cyklende

Ny fodsti

Arealer med off. adgang

Arealer åbne for vintersport

UDARBEJDET AF SKOV- OG NATURSTYRELSEN
TIL INTERN BRUG VED MILJØMINISTERIET
MED GEODÆTISK INSTITUTS TILLADELSE (A 86)

Målforhold 1 : 10 000

FS 11/88

Udarbejdet af Skov- og Naturstyrelsen juni 1993

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 07851.00

Dispensationer i perioden: 28-01-1994 - 06-05-2005

REG. NR. 7851.00

FREDNINGSNÆVNET
FOR ROSKILDE AMT
Dommerkontoret i Køge
Jernbanegade 7, 4600 Køge

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
31 JAN. 1994

Telefon 53 65 10 68

Den 28/01-94
FS 69/93

LEJRE KOMMUNE
Teknisk forvaltning
Lejrevej 15
4320 Lejre.

GENPART
til orientering

Restaurering af Lejre Å.
Deres j.nr.: 06.02.10P20-93/F 9224.
Roskilde amt, åben land afdelings j.nr.: 8-70-51-8-261-7-93.

I skrivelse af 1. juli 1993 har De fremsendt detailprojekt for restaurering af Lejre Å til godkendelse i Roskilde Amtskommune.

Da ejendommen er omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af 30. juni 1993 vedr. fredning af området omkring Gl. Lejre, har amtet den 10. december 1993 videresendt sagen til fredningsnævnet.

Af fredningsnævnets afgørelse, der er indbragt for Naturklagenævnet, fremgår, at fredningen ikke er til hinder for, at Skov- og Naturstyrelsen kan give tilladelse til retablering af stemmeværket ved Lejre Å i overensstemmelse med de gamle tegninger. Det er endvidere bestemt, at søer, moser, åer og kilder kan retableres for at forbedre levevilkårene for dyrelivet.

Det foreliggende projekt forudsætter overførsel af vand fra Kornerup Å til Lejre Å og kræver som følge heraf fredningsnævnets dispensation.

adsn 12 11/3-0016

Fredningens formål er bl.a. at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre og det åbne, overdrevsprægede landskab omkring åerne.

Fredningsnævnet har afholdt besigtigelse.

Under hensyn til at anlægsarbejdet vil være ret begrænset og ikke vil efterlade synlige spor af betydning, er det fredningsnævnets opfattelse, at det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Fredningsnævnet tillader derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at det påtænkte arbejde gennemføres. Det bemærkes, at arbejdet tillige kræver tilladelse fra andre myndigheder.

Fredningsnævnets afgørelse er enstemmig.

Følgende fremgår af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2, sammenholdt med § § 86 og 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen, (det vil sige den, der har søgt om dispensation), offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En evt. klage skal indgives skriftligt til fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra i dag (naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2).

Med venlig hilsen

Tøft-Nielsen

Kopi til:
Roskilde amt, åben land afdelingen, Køgevej 80, 4000 Roskilde.
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.
Flemming Damgaard Larsen, Hyllingeparken 15 A, 4070 Kirke Hyllinge.
Peter Laurberg Nielsen, Gormsvej 10, 4320 Lejre.
Historisk Samfund, Dr. Margrethesvej 14, 4000 Roskilde.
Københavns Vandforsyning, Ledreborg Allé 1 E, 4320 Lejre.

FREDNINGSNÆVNET
FOR ROSKILDE AMT
Dommerkontoret i Køge
Jernbanegade 7, 4600 Køge

REG. NR.

Telefon 53 65 10 68

REG. NR. 7851.00

Den 07/10-94
FS 49/94

LEJRE KOMMUNE
Teknisk forvaltning
Lejrevej 15
4320 Lejre.

GENPART
til orientering

Ejendom: Matr. nr. 12 b Kornerup by, Kornerup.
Lejre kommunes j.nr.: 06.02.16G02-94/F 9430.
Roskilde amt, Naturafdelingens j.nr.: 8-70-51-8-261-4-94.

I skrivelse af 18. august 1994 har De ansøgt fredningsnævnet om lovliggørelse af bro over Lejre Å på matr. nr. 12 b Kornerup by, Kornerup.

Ejendommen er omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af 30. juni 1993 om fredning af området omkring Gl. Lejre.

Fredningens formål er at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre samt det åbne, overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og Kornerup Å.

Det fremgår af sagen, at broen skal afløse en tidligere bro, der har bestået af et betonrør med jordvold over, og at den udføres med et ca. 80 cm rør efter samme princip. Det forventes, at den hurtigt vil blive overgroet med græs, så den falder rimeligt ind i landskabet.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Fredningsnævnet tillader derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 udførelsen af den ny bro.

adsn01211/3-0016
akt 30

Fredningsnævnets afgørelse er enstemmig.

Følgende fremgår af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2, sammenholdt med § § 86 og 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen, (det vil sige den, der har søgt om dispensation), offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En evt. klage skal indgives skriftligt til fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra i dag (naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2).

Med venlig hilsen

Toft-Nielsen

Det Centrale Fredningsregister

FREDNINGSNÆVNET
FOR ROSKILDE AMT
Dommerkontoret i Køge
Jernbanegade 7, 4600 Køge

KOPI

Telefon 53 65 10 68
S 9/97

Den 01/07-1997

LEJRE KOMMUNE
KOMMUNALBESTYRELSEN
Lejrevej 15
4320 Lejre.

REG. NR. 7851.00.

Projekt til genskabelse af og reguleringsprojekt for Lejre Å.
Lejre kommunes j.nr.: 06.02.03G01-97/F9995.
Roskilde Amt, Teknisk forvaltnings j.nr.: 8-70-51-8-261-2-97.
Danmarks Naturfredningsforenings j.nr.: 0119-15.

I skrivelser af 21. februar og 4. juni 1997 har De ansøgt om fredningsnævnets tilladelse til genskabelse og regulering af Lejre Å i overensstemmelse med et reguleringsprojekt, som kommunalbetyrelsen har vedtaget den 26. maj 1997:

"..... Projektet fastlægger, hvorledes overførslen af vand fra Kornerup Å til Lejre Å skal finde sted. Selve reguleringen omhandler de øverste 300 meter af Lejre Å.

For at genskabe den nu tørlagte Lejre Å på dennes øvre strækning, nedlægges en rørledning i den nærliggende Langvad/Kornerup Å og herfra ledes vandet frem til et forhenværende kildespring ca. 50 meter herfra, som oprindelig udgjorde begyndelsen af Lejre Å. Kildespringet genskabes ved at lade rørledningen udmunde således, at der tilsyneladende springer en kilde frem her. Roskilde Amt har som myndighed for Langvad Å, foreløbig givet tilsagn om at tillade overførsel af 50 l/sek. i vinterhalvåret.

....."

Området er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 12. juli 1995 om fredning af området omkring Gl. Lejre i Lejre kommune.

Fredningens formål er blandt andet at sikre det nationalhi-

adm 1996 124/3 0001
24

storiske område omkring Gl. Lejre samt det åbne, overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og Kornerup Å med dets kulturhistoriske, landskabelige, biologiske og rekreative værdier.

I følge afgørelsen er fredningen ikke til hinder for, at der kan ske en retablering af stemmeværket ved Lejre Å i overensstemmelse med de gamle tegninger. I forbindelse med en eventuel retablering af stemmeværket skal der i samarbejde med vandløbsmyndighederne fastsættes bestemmelser om sommer- og vinterflodemål for Lejre Å og Kornerup Å.

Under forudsætning af, at anlægsarbejderne ikke efterlader synlige spor, og at opgravet jord bortkøres, har fredningsnævnet ingen indvendinger imod det ansøgte.

Fredningsnævnet tillader derfor for sit vedkommende i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at det påtænkte arbejde gennemføres.

Fredningsnævnets afgørelse er enstemmig.

Følgende fremgår af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2, sammenholdt med § § 86 og 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen, (det vil sige den, der har søgt om dispensation), offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En evt. klage skal indgives skriftligt til fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra i dag (naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2).

Med venlig hilsen

Toft-Nielsen

Kopi til:
Roskilde Amt, Teknisk forvaltning, Køgevej 80, 4000 Roskilde.
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K. (2 stk.)
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. (2 stk.)
Flemming Damgaard Larsen, Hyllingeparken 15 A, 4070 Kirke Hyllinge.
Peter Laurberg Nielsen, Gormsvej 10, 4320 Lejre.

FREDNINGSNÆVNET
FOR ROSKILDE AMT
Dommerkontoret i Køge
Jernbanegade 7, 4600 Køge

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
10 DEC. 1999

Telefon 56 65 10 68
Fax 56 65 64 96
FS 45/99
Den 9. december 1999

Københavns Vand
Studiestræde 54
Postboks 372
1554 København V.

GENPART
til orientering

REG. NR. 7851.00

Vedr.: Ansøgning om tilladelse til at bortlede overfladevand fra Gevninge kildeplads øst for Gl. Lejre.
Københavns Vand's j.nr.: 5.05.04.01/99.
Roskilde Amt, Teknisk forvaltnings j.nr.: 8-70-51-8-261-1-99
8.1/13.01.99.

I skrivelse af 12. januar 1999 har De ansøgt Roskilde Amt om tilladelse til at bortlede overfladevand fra Gevninge kildeplads øst for Gl. Lejre til Lejre Å.

Da arealet er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 12. juli 1995 om fredning af området omkring Gl. Lejre, har Roskilde Amt videresendt ansøgningen til fredningsnævnet.

Fredningens formål er at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre samt det åbne, overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og Kornerup Å med dets kulturhistoriske, biologiske og rekreative værdier.

I følge afgørelsens § 3 må søer, moser og kilder ikke opfyldes eller afvandes, ligesom regulering eller rørlægning af vandløb ikke må finde sted. Det fremgår af plejebestemmelserne i § 7, at der kan ske retablering af stemmeværket ved Lejre Å, og at der i den forbindelse skal fastsættes bestemmelser om sommer- og vinterflodemål for Lejre Å og Kornerup Å. For at forbedre levevilkårene for dyrelivet kan søer, moser, åer og kilder retableres.

adsn 1996-12M/3-0025

De har i ansøgningen anført, at dele af kildepladsarealet umiddelbart øst for Gl. Lejre i kortere, nedbørsrige perioder kan være oversvømmet. Således har vandspejlet på ansøgningstidspunktet stået ca. 0,50 cm over vandspejlet i Lejre Å. Oversvømmelserne er blevet af længere varighed, efter at De i forbindelse med retableringen af Lejre Å har besluttet at fralukke en række indvindingsboringer på den sydligste del af Gevninge kildeplads. Da De jævnligt har brug for at kunne komme frem til brønde og boringer i forbindelse med almindelig vedligeholdelse, pejling af grundvandstanden og lignende, har De derfor anmodet om tilladelse til at nedlægge et dræn til Lejre Å.

Roskilde Amt har vurderet de biologiske, landskabelige og kulturhistoriske værdier. I amtets udtalelse hedder det blandt andet:

"Oversvømmelsen øst for Gl. Lejre er så ny, at der endnu ikke har indfundet sig et varieret dyre- og planteliv. En lavvandet sø med varierende vandstand og udbredelse har imidlertid store muligheder for på kort sigt at blive af stor værdi for områdets dyre- og planteliv, ikke mindst da denne naturtype er sjælden. Bortledning af vandet vil betyde, at området fastholdes i sin nuværende ret artsfattige tilstand, men vil næppe medføre, at dets status som omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 ændres.

.....

Det oversvømmede område øst for Gl. Lejre har tilført ådalen nye landskabelige værdier og understreger den sammenhæng, der var mellem åen og de omgivende engarealer før dræning, vandløbsregulering og vandindvinding.

.....

Oversvømmelsen øst for Gl. Lejre medfører vandmættede og dermed iltfri forhold i tørvejorden, hvilket er de bedste betingelser for bevarelse af eventuelle kulturgenstande i jorden".

På grundlag heraf har amtet vurderet, "at der ikke bør gives tilladelse til bortledning af overfladevandet øst for Gl.

Lejre. Boringen ved oversvømmelsen er ikke en produktionsboring, og problemer med vedligeholdelse af boringen vil derfor ikke få konsekvenser for forsyningssikkerheden. Ændrede driftsformer (f.eks. nedsat vandindvinding) eller nedbørsforhold bør ikke medføre, at der gives tilladelse til nydræninger. Tværtimod bør de positive effekter sådanne ændringer måtte give, udnyttes til at tilgodese fredningens formål om at sikre de kulturhistoriske, landskabelige, biologiske og rekreative interesser i området".

Nævnet har afholdt en besigtigelse, hvorunder De har foreslået, at man i stedet for dræn gravede en hulning.

Her overfor har amtets repræsentant anført, at der, uanset hvilken løsning man vælger, er tale om en dræning, der vil udtørre arealet, og at De må kunne tilrettelægge arbejdet i tørre perioder.

De har hertil anført, at det er amtet, der har pålagt Dem at foretage pejlinger, og at det ikke vil være muligt, hvis De på grund af oversvømmelse ikke kan køre ud til brønden, ligesom De også må have mulighed herfor ved brud.

Det er nævnets opfattelse at en bortledning af overfladevandet vil formindske mulighederne for at skabe et varieret dyre- og planteliv i overensstemmelse med fredningens formål. Under hensyn hertil finder nævnet ikke at kunne imødekomme Deres ansøgning.

Fredningsnævnets afgørelse er enstemmig.

Følgende fremgår af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2, sammenholdt med § § 86 og 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen, (det vil sige den, der har søgt om dispensation), offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en

væsentlig interesse i afgørelsen.

En evt. klage skal indgives skriftligt til fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Med venlig hilsen

Toft-Nielsen

Kopi til:
Roskilde Amt, Teknisk forvaltning, Køgevej 80, 4000 Roskilde.
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (1 stk.)
Danmarks Naturfredningsforening, Lokalkomite i Lejre v/Erik Hansen, Gl. Landevej 27, Kornerup, 4000 Roskilde.
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. (1 stk.)
Flemming Damgaard Larsen, Hyllingeparken 15 A, 4070 Kirke Hyllinge.
Ketil Petersen, Byvejen 18 C, Osted, 4000 Roskilde.
Lejre kommune, Teknisk Forvaltning, Lejrevej 15, 4320 Lejre.
Roskilde Museum, Skt. Olsgade 17, 4000 Roskilde.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
22 FEB. 2000

FREDNINGSNÆVNET
FOR ROSKILDE AMT
Dommerkontoret i Køge
Jernbanegade 7, 4600 Køge

Telefon 56 65 10 68
Fax 56 65 64 96
FS 45/99 & 3/2000
Den 21/02-2000

REG. NR. 7851.00

Københavns Vand
Studiestræde 54
Postboks 372
1554 København V.

GENPART
til orientering

Vedr.: Ansøgning om tilladelse til at etablere en arbejdsvej på Gevninge kildeplads.
Københavns Vand's j.nr.: 5.05.04.01/99.
Roskilde Amt, Teknisk forvaltnings j.nr.: 8-70-51-8-261-1-99
8.1/13.01.99.

I skrivelse af 25. januar 1999 har De ansøgt Roskilde Amt om tilladelse til at anlægge en 3 meter bred grusvej til erstatning for det eksisterende kørespor på Gevninge kildeplads.

Da arealet er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 12. juli 1995 om fredning af området omkring Gl. Lejre, har Roskilde Amt videresendt ansøgningen til fredningsnævnet.

Fredningens formål er at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre samt det åbne, overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og Kornerup Å med dets kulturhistoriske, biologiske og rekreative værdier.

I følge afgørelsens § 3 må der ikke foretages terrænændringer, herunder nyanlæg af veje. Eksisterende stier og markveje skal således ifølge § 5 bevares. Nye veje må dog anlægges med fredningsnævnets godkendelse.

De har, efter at der har været foretaget besigtigelse, erklæret Dem indforstået med i stedet for en nyetablering af den del af vejen, der skal forløbe nord for Holbækmotorvejen, at etablere den på det eksisterende kørespor.

1211/3-0025
4

Start- og slutpunkt fremgår af en fremsendt plan (mærket Æ 205 a). Det fremgår i øvrigt af det fremsendte materiale, at der vil blive anvendt to vejprofiler, betegnet henholdsvis A og B. Vejprofil A anvendes, hvor der er fast bund og vejen afsluttes i en højde af 100 - 400 mm over omliggende terræn. Vejprofil B anvendes, hvor der er blød bund, og vejen afsluttes i en højde af 100 - 500 mm. For begge gælder, at rabatten tilfyldes med den afgravede muld, således at den færdige vej fremtræder med en bredde på 3,0 m og en tilstræbt højde over terræn på 100 mm. Den udgravede vejkasse vil maksimalt have en bredde på 5 meter.

Roskilde Amt har vurderet, at der ikke vil gå væsentlige biologiske værdier tabt ved etablering af grusvejen. Det vurderes i øvrigt, at grusvejen vil forhindre beskadigelse af lavbundsområderne, og at den i løbet af nogle år vil gro til med græs og urter og derved blive mindre dominerende i landskabet. Det er amtets opfattelse, at Roskilde museum bør orienteres under arbejdets udførelse, men at etableringen næppe vil berøre eventuelle kulturgenstande.

Under hensyn til den beskedne terrænændring og til det af Roskilde Amt anførte er det nævnets opfattelse, at det nu ændrede projekt ikke er i strid med fredningens formål, og nævnet godkender det derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1. Det forudsættes, at Roskilde Museum orienteres, inden arbejdets iværksættelse.

Fredningsnævnets afgørelse er enstemmig.

Følgende fremgår af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2, sammenholdt med § § 86 og 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen, (det vil sige den, der har søgt om dispensation), offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En evt. klage skal indgives skriftligt til fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen eer udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra i dag (naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2).

Med venlig hilsen

Toft-Nielsen

7851.00

FREDNINGSNÆVNET
FOR ROSKILDE AMT
Dommerkontoret i Køge
Jernbanegade 7, 4600 Køge

Telefon 56 65 10 68
Fax 56 65 64 96
FS 13/2003
Den 10. marts 2003

Roskilde Amt
Teknisk Forvaltning
Køgevej 80
4000 Roskilde

GENPART
til orientering

Ejendom: Matr. nr. 41 Kornerup by, Kornerup
beliggende ved Holbækmotorvejen
Roskilde Amt, Teknisk forvaltnings
j.nr.: 8-70-51-8-5-01

I skrivelse af 12. februar 2003 har De ansøgt om tilladelse til etablering af et kreaturvandingssted på ovennævnte matr. nr. ved Kornerup Å, idet Odsherred Statsskovdistrikt, der ejer det syd for liggende areal, vil leje nævnte matr. af amtet til fælles afgræsning.

Det fremgår af Deres ansøgning, at arealet, hvorpå vandingsstedet ønskes etableret, henligger som buskads på sydsiden af motorvejen og med større elmetræer på nordsiden. Arealet fremstår som uplejet og af og til med affald, nedblæst fra motorvejen eller læsset af i sække fra biler på Kornerupvej. Vandingsstedet ønskes udformet som et "slyng" i vandløbsbredden.

Arealet er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 12. juli 1995 om fredning af området omkring Gl. Lejre.

adsw 2001-1211/3-0006

Fredningens formål er at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre samt det åbne, overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og Kornerup Å med dets kulturhistoriske landskabelige, biologiske og rekreative værdier. Det er endvidere fredningens formål at fortsætte den sikring af de fredningsmæssigt værdifulde arealer vest for Gl. Lejre, der er sket ved fredningen af Ledreborg Gods. Det er endelig fredningens formål at forbedre offentlighedens adgangs- og opholdsmuligheder i området.

Ifølge afgørelsens § 3 må der ikke foretages terrænændringer, herunder udnyttelse af forekomster i jorden, afgravning, planering, opfyldning eller nyanlæg af veje. Søer, moser og kilder må ikke opfyldes eller afvandes, ligesom regulering eller rørlægning ikke må finde sted.

Ved etableringen af vandingsstedet vil der blive foretaget en mindre terrænændring, idet der graves en lomme i vandløbet, som frahegnes selve vandløbets profil.

Under hensyn til de oplysninger, der foreligger om arealets nuværende tilstand, og til, at der er tale om et relativt beskedent indgreb, er det nævnets opfattelse, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, og nævnet tillader derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 det påtænkte arbejde.

Fredningsnævnets afgørelse er enstemmig.

Følgende fremgår af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, sammenholdt med § § 86 og 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen, (det vil sige den, der har søgt om dispensation), offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En evt. klage skal indgives skriftligt til fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra i dag (naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2).

Med venlig hilsen

A. Ljungström

X

REG. NR. 7857.00

FREDNINGSNÆVNET
FOR ROSKILDE AMT
Dommerkontoret i Køge
Jernbanegade 7, 4600 Køge

Telefon **56 65 10 68**
Fax **56 65 64 96**
FS 1/2003
Den 03/04-2003

Odsherred Statsskovdistrikt
Ulkerupvej 1
4500 Nykøbing Sj.

GENPART
til orientering

Vedr.: Etablering af kreaturvandingssteder, herunder nedgravning af stikledninger ved Hestebjerggård i Gl. Lejre & ved Ledreborg Å - matr. nr. 5 h Lejre by, Allerslev.
Skov- & Naturstyrelsen/Odsherred Statsskovdistrikts j.nr: SN 52451
Roskilde Amt, Teknisk forvaltnings j.nr.: 8-70-51-8-261-5-01 - 8.1/8.1.03

I skrivelse af 3. januar 2003 har De ansøgt om tilladelse til etablering af kreaturvandingssteder, herunder nedgravning af stikledninger ved Hestebjerggård.

Kreaturvandingsstederne skal etableres i hver af de to folde, som ligger vest for Orehøjvej ved Hestebjerggård og i den store Hestebjergfold øst for Orehøjvej. Vandingsstederne skal bestå af et rundt cement-drikkekar med en indvendig diameter på 1,25 m og en højde på 45 cm. Stikledningerne nedgraves i ca. 70 cm's dybde og med en gravebredde på 40-50 cm. Arealet retableres umiddelbart efter nedgravningen.

AD: 2001-1211/3-0006

Ved skrivelse af 17. februar 2003 har De yderligere ansøgt om tilladelse til at etablere et gravet kreaturvandingssted på den midterste strækning af Ledreborg Å.

Lejre kommune har for sit vedkommende i skrivelse af 28. januar 2003 meddelt tilladelse hertil på nærmere angivne vilkår.

Områderne er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 12. juli 1995 om fredning af området omkring Gl. Lejre.

Fredningens formål er at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre samt det åbne overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og Kornerup Å med dets kulturhistoriske, landskabelige, biologiske og rekreative værdier. Det er endvidere fredningens formål at fortsætte den sikring af de fredningsmæssigt værdifulde arealer vest for Gl. Lejre, der er sket ved fredningen af Ledreborg Gods. Det er endelig fredningens formål at forbedre offentlighedens adgangs- og opholdsmuligheder i området.

For områderne, hvori vandingsstederne etableres, og som betegnes som særlige arkæologiske områder, gælder ifølge afgørelsens § 2, at de kun må anvendes til afgræsning og høslet, og at de ikke må oppløjes. For området vest for Orehøjvej må der ikke foretages nogen form for gravning eller jordbearbejdning. Det fremgår af § 3, at der ikke må foretages terrænændringer, herunder udnyttelse af forekomster i jorden, afgravning, planering, opfyldning eller nyanlæg af veje. Fredningen er dog ikke til hinder for midlertidige terrænændringer i forbindelse med nedlægning af forsynings- eller andre ledninger. Terrænændringer i området vest for Orehøjvej kræver tillige godkendelse af Skov- og Na-

turstyrelsen.

Da arealerne retableres, og da drikkekarrene kun i ringe omfang vil blive synlige, er det fredningsnævnets opfattelse, at det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Nævnet meddeler derfor for sit vedkommende den ønskede tilladelse under forudsætning af, at Roskilde Museum underrettes, forinden arbejdet påbegyndes, og at de af Lejre kommune stillede krav overholdes.

Følgende fremgår af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, sammenholdt med § § 86 og 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen, (det vil sige den, der har søgt om dispensation), offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En evt. klage skal indgives skriftligt til fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra i dag (naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2).

Med venlig hilsen

A. Ljungström

Kopi til:
Roskilde Amt, Teknisk forvaltning, Køgevej 80, 4000 Roskilde.
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
Danmarks Naturfredningsforening, Lokalkomite i Lejre v/Erik Hansen, Gammel Landevej 27, Kornerup, 4000 Roskilde.
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
Peder Kjærsgaard, Poplens Kvarter 4, Osted, 4000 Roskilde.
Henning K. Jensen, Baunehøj 64, Osted, 4000 Roskilde.
Lejre kommune, Teknisk Forvaltning, Lejrevej 15, 4320 Lejre.
Roskilde Museum, Sankt Ols Gade 15, 4000 Roskilde.

7851.00

FREDNINGSNÆVNET
FOR ROSKILDE AMT
Dommerkontoret i Køge
Jernbanegade 7, 4600 Køge

Telefon 56 65 10 68
Fax 56 65 64 96
FS 41/2003
Den 10/09-2003

Odsherred Statsskovdistrikt
Mantzhøj
Ulkerupvej 1
4500 Nykøbing Sjælland

GENPART
til orientering

Vedr. matr. nr. 12 i Kornerup by, Kornerup
Odsherred Statsskovdistrikt j.nr: SN 52451
Roskilde Amt, Teknisk forvaltnings
j.nr.: 8-70-51-8-261-1-03 - 8.1/270603

I skrivelse af 20. juni 2003 har De ansøgt om fredningsnævnets tilladelse til at efterbehandle grusgraven på ovennævnte ejendom.

Efterbehandling vil bestå i rydning af buske og træagtig opvækst på skråninger og rand for at friholde udsynet til Skibssætningen og Grydehøj fra Gl. Lejre og for at forsøge at reducere de årlige udgifter til nedskæring. I muligt omfang bevares enkelte mindre buske og træer. Endvidere foretages en mindre regulering af overkant og skrænter, således at afgrænsningen bliver mere harmonisk, uden at der tilsigtes et egentligt forskønnende indgreb.

Arealet er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 12. juli 1995 om fredning af området omkring Gl. Lejre.

Fredningens formål er at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre samt det åbne, overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og Kornerup Å

ad 2001-1211/3-0006

med dets kulturhistoriske, landskabelige, biologiske og rekreative værdier.

Ifølge afgørelsens § 7 kan grusgraven efterbehandles, når planen godkendes af fredningsnævnet.

Fredningsnævnet har ingen indvendinger imod den fremlagte plan, der derfor godkendes.

Fredningsnævnets afgørelse er enstemmig.

Følgende fremgår af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, sammenholdt med § § 86 og 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen, (det vil sige den, der har søgt om dispensation), offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En evt. klage skal indgives skriftligt til fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra i dag (naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2).

Med venlig hilsen

A. Ljungström

Kopi til:
Roskilde Amt, Teknisk forvaltning, Køgevej 80, 4000 Roskilde.
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
Danmarks Naturfredningsforening, Lokalkomité i Lejre v/Erik Hansen, Gammel Landevej 27, Kornerup, 4000 Roskilde.
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
Peder Kjærsgaard, Poplens Kvarter 4, Osted, 4000 Roskilde.
Henning Jensen, Baunehøj 64, Osted, 4000 Roskilde.
Lejre kommune, Teknisk Forvaltning, Lejrevej 15, 4320 Lejre.
Roskilde Museum, Sankt Ols Gade 15, 4000 Roskilde.

SCANNET REG.NR. 7851.00

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 3 SEP. 2004

FREDNINGSNÆVNET
FOR ROSKILDE AMT
Dommerkontoret i Køge
Jernbanegade 7, 4600 Køge

Telefon 56 65 10 68
Fax 56 65 64 96
FS 68/2004
Den 2. september 2004

Roskilde Amt
Teknisk Forvaltning
Køgevej 80
4000 Roskilde

GENPART
til orientering

Helårlig overførsel af vand fra Kornerup Å til Lejre Å.
Roskilde Amt, Teknisk forvaltnings
j.nr.: 8-16-22-261-1-01 - 8-70-51-8-261-6-04

I skrivelse af 30. juni 2004 har De på amtets og Lejre kommunes vegne ansøgt om tilladelse til et projekt, der har til formål at skabe en helårlig overførsel af vand fra Kornerup Å til Lejre Å, som siden 1997 har fået tilført vand fra Kornerup Å, men kun i vinterperioden fra oktober til april.

Arealet er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 12. juli 1995 om fredning af området omkring Gl. Lejre.

Fredningens formål er at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre samt det åbne, overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og Kornerup Å med dets kulturhistoriske, landskabelige, biologiske og rekreative værdier. Det er endvidere fredningens formål at fortsætte den sikring af de fredningsmæssigt værdifulde arealer vest for Gl. Lejre, der er sket ved fredningen af Ledreborg Gods.

Ifølge afgørelsens § 3 må der ikke foretages terrænændringer, herunder udnyttelse af forekomster i

Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 2001 - 1211/3-0006
Akt. nr. 10 Bil.

jorden, afgravning, planering, opfyldning eller nyanlæg af veje. Søer, moser og kilder må ikke opfyldes eller afvandes, ligesom regulering eller rørlægning af vandløb ikke må finde sted.

Af § 7 fremgår det, at fredningen ikke er til hinder for, at der kan ske en retablering af stemmeværket ved Lejre Å i overensstemmelse med de gamle tegninger. I forbindelse med en eventuel retablering af stemmeværket skal der i samarbejde med vandløbsmyndigheden fastsættes bestemmelser om sommer og vinterflodemål for Lejre Å og Kornerup Å.

Fredningsnævnet meddelte i 1997 dispensation til en regulering af Lejre Å på en strækning af ca. 350 meter, hvor Lejre Å har sit forløb gennem det fredede område ved Gl. Lejre. Projektet, som dengang blev gennemført, indebar etablering af en rørlægning inkl. to brønde på de øvre ca. 50 meter af Lejre Å med start i Kornerup Å, og desuden en regulering af bunden af Lejre Å på ca. 300 meter.

Det nye projektforslag indebærer en tilpasning af det eksisterende anlæg. Anlægget bliver ikke fiskepassabelt, da det ikke har været muligt at projektere en løsning, som både er fiskepassabel og som kan regulere den overførte vandmængde i tilstrækkeligt omfang. Rørindtaget fra Kornerup Å frem til første brønd og første brønd bevares, mens resten af den rørlagte strækning åbnes og der etableres et nyt vandløbsprofil. Overførslen af vand styres via v-overløb og spjæld, som etableres i den blivende brønd.

Projektet forventes ikke at ændre vandstanden i Lejre Å om vinteren, da der har været overført vand gennem det eksisterende anlæg siden 1997, og da indløbsrøret, som er styrende for den overførte

vandmængde, bibeholdes. Om sommeren forventes en vis forøgelse af vandstanden i Lejre Å, da der ikke tidligere har været overført vand i sommerperioden. På baggrund af mulighederne for at regulere vandoverførslen forventes ikke problemer med vandafledningen til Lejre Å og Gevninge Å som følge af vandoverførslen for de berørte lodsejere.

Den eksisterende rørlægning af Lejre Å mellem en overfaldsbrønd og Kornerup Å samt overfaldsbrønden bibeholdes. Den rørlagte strækning vest for overfaldsbrønden, på ca. 40 m åbnes, og der graves i samme trace og kote et nyt vandløbsprofil i ca. 0,5 m's bredde. Målerbrønden fjernes.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål, såfremt anlægsarbejderne ikke efterlader synlige spor, og opgravet jord bortkøres. Under disse forudsætninger tillader nævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at det påtænkte arbejde gennemføres.

Fredningsnævnets afgørelse er enstemmig.

Følgende fremgår af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, sammenholdt med § § 86 og 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen, (det vil sige den, der har søgt om dispensation), offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En evt. klage skal indgives skriftligt til fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra i dag (naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2).

Med venlig hilsen

A. Ljungström

REG. NR. 7851.00

SCANNET

FREDNINGSNÆVNET
FOR ROSKILDE AMT
Dommerkontoret i Køge
Jernbanegade 7, 4600 Køge

Telefon 56 65 10 68
Fax 56 65 64 96
FS 48/2005
Den 6. juli 2005

Skov- og Naturstyrelsen
Odsherred Statsskovdistrikt
Mantzhøj
Ulkerupvej 1
4500 Nykøbing Sjælland

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 7 JULI 2005

GENPART
til orientering

Ejendom: Matr. nr. 5 i Lejre by, Allerslev
beliggende v/Gammel Lejre/Hestebjerggaard.
Skov- og Naturstyrelsens
j.nr.: SN 2001-4531/OD-0020
Roskilde Amt, Teknisk forvaltnings
j.nr.: 8-70-51-8-261-1-05 - 22.1/250105

I skrivelse af 24. januar 2005 har De ansøgt Roskilde Amt om tilladelse til plante en lind i den sydlige udkant af Gammel Lejre vest for Orehøjvej.

Det er tanken at linden skal plantes overfor en lind på Hestehavegaards haveareal, der ikke er omfattet af fredningen, således at de to træer skal danne en "indgangsport" til Gl. Lejre by for vejfarende, der kommer sydfra.

Da arealet er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 12. juli 1995 om fredning af området omkring Gl. Lejre, er sagen videresendt til fredningsnævnet.

Fredningens formål er at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre samt det åbne, overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og Korne-

2001-1211/3-0006
12

rup Å med dets kulturhistoriske, landskabelige, biologiske og rekreative værdier. Det er endvidere fredningens formål at fortsætte den sikring af de fredningsmæssigt værdifulde arealer vest for Gl. Lejre, der er sket ved fredningen af Ledreborg Gods.

Ifølge afgørelsens er det forbudt at tilplante eller tilså arealerne med træer og buske. Fredningsnævnet kan dog dispensere fra bestemmelsen herom, såfremt det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Da det er fredningsnævnets opfattelse, at projektet ikke er i strid med fredningens formål, og da nævnet ingen indvendinger har imod det ansøgte, tillader fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at det påtænkte projekt gennemføres.

Fredningsnævnets afgørelse er enstemmig.

Følgende fremgår af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, sammenholdt med § § 86 og 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen, (det vil sige den, der har søgt om dispensation), offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En evt. klage skal indgives skriftligt til fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra i dag (naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2).

Med venlig hilsen

A. Ljungström

FREDNINGSNÆVNET FOR ØSTSJÆLLAND

Niels Juelsgade 6
Postboks 6
4600 Køge

Tlf. 56 64 27 26
Fax 56 65 64 96
E-post:
anc@domstol.dk

Roskilde Museum
Sankt Ols Gade 15
4000 Roskilde

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen
21 MAJ 2008

GENPART

FS 11/08
Den
19. maj 2008

Ejendom: Matr. nr. 4 a og 5 a Lejre by, Allerslev

I skrivelse af 9. april 2008 har De ansøgt om fredningsnævnets tilladelse til at foretage arkæologiske undersøgelser på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 12. juli 1995 om fredning af området Gl. Lejre.

Fredningens formål er bl.a. at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre samt det åbne, overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og Kornerup Å og dets kulturhistoriske, landskabelige, biologiske og rekreative værdier.

I en bestemmelse vedrørende jordarbejder udtales det, at terrændringer ikke må foretages, og at arkæologiske undersøgelser kun kan finde sted efter tilladelse fra Skov- og Naturstyrelsen.

Dispensation kan dog meddeles, hvis det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål.

Det er oplyst, at der efter arbejdets udførelse, vil ske en retablering af området.

Under hensyn hertil, er det fredningsnævnets opfattelse, at det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Fredningsnævnet tillader derfor for sit vedkommende i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at det påtænkte arbejde gennemføres.

Fredningsnævnets afgørelse er enstemmig.

Følgende fremgår af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, sammenholdt med § § 86 og 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen, (det vil sige den, der har søgt om dispensation), offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En evt. klage skal indgives skriftligt til fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra i dag (naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2).

Med venlig hilsen

Linda Lauritsen

Kopi til:

Miljøcenter Roskilde, Ny Østergade 7-11, 4000 Roskilde, Att.: Ole Kristensen.
By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling i Lejre ved Jens Fisker, Bygaden 11, 4320 Lejre.
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
Karin Haldrup, Læstedet 36, 2670 Greve.
Jens Otto Olsen, Kirkevej 9, 4070 Kirke Hyllinge.
Lejre kommune, Teknik & Miljø, Lyndby Gade 19, Lyndby, 4070 Kirke Hyllinge.

KOPI

RETTEN I ROSKILDE
DANMARKS DOMSTOLE

FREDNINGSNÆVNET FOR ØSTSJÆLLAND

Jernbanegade 3 A, 1
4000 Roskilde
Postadresse:
Helligkorsvej 7
4000 Roskilde

Roskilde Museum
Sankt Ols Gade 15
4000 Roskilde
Att.: Museumsinspektør
Tom Christensen.

E-post:
oestsjaelland@
fredningsnaevn.dk
Tlf. 56 64 27 26

FS 17/2011
Den 28. juli 2011

Ejendom: Matr. nr. 4a Lejre by, Lejre og matr. nr. 12b Kornerup by, Kornerup, beliggende ved Gl. Lejre.
Lejre kommunes j.nr.: 11/13676
Naturstyrelsen Roskildes j.nr.: 4112-00506
Naturstyrelsen Vestsjællands j.nr.: 52451-01122

I skrivelse af 28. juni 2011 og præciseret ved e-mail af 25. juli 2011 har De ansøgt fredningsnævnet om tilladelse til at foretage to arkæologiske udgravninger ved Gl. Lejre.

Det fremgår af ansøgningen, at De ønsker tilladelse til på matr.nr. 4a Lejre by, at foretage udgravninger efter et skattefund, der formodes deponeret på stedet. Udgravningen ønskes foretaget umiddelbart efter høst og forventes ikke at medføre ændringer af terrænet. Udgravningen ligger i dyrket mark og vil omfatte et område på ca. 500 kvm.

De har endvidere søgt om tilladelse til at foretage udgravning på matr.nr. 12b Kornerup by, Kornerup. Det er oplyst, at Roskilde Museum i sommeren 2011 har gennemført en magnetometerskanning af området, hvor skibssætningerne i Lejre ligger. Fra historiske kilder er der viden om, at der oprindeligt har ligget 4 store stensætninger, men kun én og resterne af en anden er bevaret. Ud fra skanningerne ønskes det undersøgt, om der kan findes en stensætning. Området, der skal undersøges, er på 400 - 500 kvm, og der er alene tale om sonderende forundersøgelser.

Ejendommene er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 12. juli 1995 om fredning af området omkring Gl. Lejre.

Fredningens formål er at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre og det åbne, overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og

Kornerup Å med dets kulturhistoriske, landskabelige, biologiske og rekreative værdier.

Ifølge afgørelsens § 3 fremgår det, at der ikke må foretages terrænændringer, herunder udnyttelse af forekomster i jorden, afgravning, planering, opfyldning eller nyanlæg af veje. Arkæologiske undersøgelser kan kun finde sted efter tilladelse fra Skov- og Naturstyrelsen.

I skrivelse af 7. juli 2011 har Lejre kommune oplyst, at det er kommunens opfattelse, at de arkæologiske udgravninger ikke vil medføre terrænændringer, og at de vurderes at være hensigtsmæssige og i overensstemmelse med fredningens formål.

Miljøministeriet, Naturstyrelsen, Roskilde, har i mail af 14. juli 2011 oplyst, at man ikke har nogen bemærkninger til ansøgningen om udgravning på matr.nr. 4a Lejre by.

Miljøministeriet, Naturstyrelsen, Vestsjælland, har i skrivelse af 18. juli 2011 oplyst, at arealet 12b Kornerup By, Kornerup, henligger i græs, og at man er indforstået med, at Roskilde Museum foretager den ansøgte udgravning, og at det forudsættes, at Roskilde Museum i god tid før udgravningens iværksættelse orienterer såvel ejer som forpagter og afholder alle nødvendige udgifter til frahegning og afgrødeerstatning.

Fredningsnævnets afgørelse:

I afgørelsen har deltaget fredningsnævnets formand, dommer Linda Lauritsen samt nævnsmedlemmerne Karin Haldrup og Niels Boye. Fredningsnævnets afgørelse er enstemmig.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Fredningsnævnet har ved denne vurdering navnlig lagt vægt på, at de ansøgte arkæologiske udgravninger er i overensstemmelse med fredningens formål om at sikre områdets kulturhistoriske værdier, ligesom fredningsnævnet har lagt vægt på, at udgravningerne ikke vil medføre terrænændringer. Fredningsnævnet tillader derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at de påtænkte udgravninger gennemføres. Det er en betingelse for tilladelsen, at der sker en fuldstændig genetablering af området efter endt udgravning.

Denne tilladelse vedrører kun forholdet til fredningsbestemmelsen. Andre nødvendige tilladelser skal søges hos de relevante myndigheder.

Følgende fremgår af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, sammenholdt med § § 86 og 87:

Klagevejledning

Afgørelsen kan påkláges til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er ifølge naturbeskyttelseslovens § 86 adressaten for afgørelsen (det vil sige den, der har søgt om dispensation), ejeren af ejendommen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening, lokale eller landsdækkende foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen med flere.

Klagen skal sendes til Fredningsnævnet, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. De vil modtage kopi af nævnets brev til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at De indbetaler et gebyr til nævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet.

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

En meddelt tilladelse fra Fredningsnævnet må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Anja Olsen
retsassessor

Linda Lauritsen

Kopi til:

Teil Sørensen, Vallestrupvejen 36, 4300 Holbæk (forpagter af matr.nr. 12b Kornerup By, Kornerup)
Lejre Kommune, Byg & Plan, Møllebjergvej 4, 4330 Hvalsø.
Att.: Lia Maria Hauch Kaufmann.
Naturstyrelsen Roskilde, Ny Østergade 7-11, 4000 Roskilde.
Att.: Ole Kristensen. (olvkr@nst.dk).
Naturstyrelsen Vestsjælland, Ulkerupvej 1, 4500 Nykøbing Sj.
Att.: Lindhardt Mikkelsen.
Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling i Lejre v/Tove Binzer,

Hjortemarksvej 4, 4330 Hvalsø, Lejre@dn.dk, tove.binzer@gmail.com
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
(natur@dof.dk), (lejre@dof.dk).
Karin Haldrup, Læstedet 36, 2670 Greve.
Niels Boye, Morsøvej 18, 4060 Kr. Såby.

Modtaget i
Naturstyrelsen
15 MAR. 2012

FREDNINGSNÆVNET FOR ØSTSJÆLLAND

Jernbanegade 3 A, 1
4000 Roskilde
Postadresse:
Helligkorsvej 7
4000 Roskilde

Kulturarvsstyrelsen
Fortidsminder
H. C. Andersens Boulevard 2
1553 København V.
Att.: Projektleder
Marianne Rasmussen

E-post:
oestsjaelland@
fredningsnaevn.dk
Tlf. 56 64 27 26
FS 27/2011
12. marts 2012

KOPI

Ejendom: Matr. nr. 5i, 12k, 12c & 10b Lejre by, Allerslev.
beliggende ved Gl. Lejre
Lejre kommunes j.nr.: 11/21572.
Naturstyrelsen Roskildes j.nr.: 4112-00694.

Kulturarvsstyrelsen har i skrivelse af 24. oktober 2011 ansøgt om tilladelse til at foretage markering af findested for hustomter og Odinfigur fra vikingetiden samt opstilling af informationsskilte på fredet areal ved Gl. Lejre, matr.nr. 5i, 12k, 12c og 10b Lejre By, Allerslev sogn.

Det fremgår af ansøgningen, at der gennem de sidste 30 år er foretaget flere arkæologiske udgravninger i Gl. Lejre området. Udgravningerne har dokumenteret en række huse og store haller, som sammen med offerpladser, håndværksområder med mere vidner om en væsentlig bebyggelse igennem flere faser i perioden fra år 600 til 1000. Formidlingsprojektet skal tydeliggøre et repræsentativt udvalg af samtidige bygninger for de besøgende i området. Formålet er dels at vise omfanget af de enkelte huse og haller og dels bebyggelsens storhed i sin helhed. De nyeste forskningsresultater betyder, at informationen på de eksisterende skilte er forældet, og deres indhold ønskes fornyet.

På matr.nr. 5i ønskes markeret fire hustomter med græstørvsvolde i ca. 50 cm's bredde og 60 cm's højde i lighed med eksisterende hustomt markering. Husene ønskes markeret på markoverfladen på deres oprindelige placering. Græstørvsvoldene angiver husenes vægforløb afbrudt af indgangspartier. På arealet mellem husene markeres findestedet for en lille sølvfigur, som er tolket som en afbildning af Odin. På matr.nre. 5i, 12k, 12c og 10b opsættes

i alt seks nye informationsskilte, der erstatter eksisterende skilte, som samtidig fjernes. Skiltepladerne er i A3 format i et designprogram, der er udviklet af Kulturarvsstyrelsen. Pladerne monteres på røde pæle af almindelig type og på udvalget steder af relevans for formidlingen og under hensyntagen til fortidsminder og fredning.

Ejendommene er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 12. juli 1995 om fredning af området omkring Gl. Lejre i Lejre kommune.

Fredningens formål er at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre samt det åbne, overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og Kornerup Å med dets kulturhistoriske, landskabelige, biologiske og rekreative værdier. Det er endvidere fredningens formål at fortsætte den sikring af de fredningsmæssigt værdifulde arealer vest for Gl. Lejre, der er sket ved fredningen af Ledreborg Gods. Det er endelig fredningens formål at forbedre offentlighedens adgangs- og opholdsmuligheder i området.

Det fremgår af fredningens § 2, at de særlige arkæologiske områder kun må anvendes til afgræsning og høslet. Arealerne må ikke oppløjes. Der må ikke foretages nogen form for gravning eller jordbearbejdning, med mindre det er tilladt efter § 3.

Af § 3 fremgår, at der ikke må foretages terrænændringer, herunder udnyttelse af forekomster i jorden, afgravning, planering, opfyldning eller nyanlæg af veje. Arkæologiske undersøgelser kan kun finde sted efter tilladelse fra Skov- og Naturstyrelsen.

Det fremgår af § 4, at fredningen ikke skal være til hinder for en rekonstruktion af oldtidsbebyggelsen ved Gl. Lejre. En eventuel rekonstruktion kræver tilladelse fra fredningsnævnet og Skov- og Naturstyrelsen.

Fredningsnævnets afgørelse

I afgørelsen har deltaget fredningsnævnets formand, dommer Linda Lauritsen og nævnsmedlemmerne Niels Boye og Karin Haldrup. Fredningsnævnets afgørelse er enstemmig.

Fredningsnævnet finder, at det ansøgte ikke er i strid med den foreliggende fredning. Nævnet har herved navnlig henset til, at formålet med det ansøgte projekt er sikre offentligheden forbedret adgang til de betydningsfulde arkæologiske fund og fortidsminder på det fredede areal samt at sikre offentligheden aktualiseret information herom. Fredningsnævnet giver derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til, at det påtænkte arbejde gennemføres.

Denne tilladelse vedrører kun forholdet til fredningsbestemmelsen. Andre nødvendige tilladelser skal søges hos de relevante myndigheder.

Følgende fremgår af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, sammenholdt med § § 86 og 87:

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er ifølge naturbeskyttelseslovens § 86 adressaten for afgørelsen (det vil sige den, der har søgt om dispensation), ejeren af ejendommen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening, lokale eller landsdækkende foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen med flere.

Klagen skal sendes til Fredningsnævnet, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. De vil modtage kopi af nævnets brev til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at De indbetaler et gebyr til nævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet.

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

En meddelt tilladelse fra Fredningsnævnet må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Linda Lauritsen

Kopi til:

Roskilde Museum, Munkebo 2, 4000 Roskilde.
Lejre Historiske Forening v/formand Karl Frandsen, Hvalsøvej 23, Osager, 4320 Lejre.
Lejre Kommune, Byg & Plan, Møllebjergvej 4, 4330 Hvalsø. (post@lejre.dk)
Naturstyrelsen Roskilde, Ny Østergade 7-11, 4000 Roskilde.
Att.: Mads Bisgaard. (ros@nst.dk).
Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling i Lejre/v Tove Binzer, Hjortemarksvej 4, 4330 Hvalsø, Lejre@dn.dk, tove.binzer@gmail.com
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. (natur@dof.dk), (lejre@dof.dk).
Karin Haldrup, Læstedet 36, 2670 Greve.
Niels Boye, Morsøvej 18, 4060 Kr. Såby.

FREDNINGSNÆVNET FOR ØSTSJÆLLAND

Helligkorsvej 7, 3. sal, 4000 Roskilde

Tlf.: 56 64 27 26, e-mail: oestsjaelland@fredningsnaevn.dk

Lejre Kommune
Møllebjergvej 4
4330 Hvalsø

Att.: Planlægger Camilla Højrup

FS 16/2013
Den 27. august 2013

Cykelsti langs Orehøjvej i Lejre kommune
Lejre kommunes j.nr.: 13/7882
Naturstyrelsens j.nr.: NST-4112-01734

I e-mail af 29. maj 2013 har Lejre Kommune ansøgt om fredningsnævnets tilladelse til etablering af en cykelsti langs Orehøjvej.

Det fremgår af ansøgningen og de indsendte tegninger og kort (mærket Sti Gevninge – Gl. Lejre), at kommunen ønsker tilladelse til at anlægge en ny cykelsti mellem Gevninge og Gl. Lejre. Stien anlægges vest for Orehøjvej og har en samlet længde på ca. 2,6 km., heraf 2,4 km. i markarealer. Stien anlægges med 2,5 meter græsklædt skillerabat mod eksisterende kørebanekant, 2,5 meter bred asfalteret sti, 1,0 meter græsklædt rabat og tilpasning mod eksisterende markarealer. På størstedelen af strækningen ligger den planlagte sti stort set i niveau med bagved liggende arealer, men enkelte steder er der deciderede skråninger, hvorfor der er behov for afgravning. Det er oplyst, at såvel afgravnings- som påfyldningsarealer vil blive afsluttet som græsklædte skråninger.

En del af cykelstien (sydlig del) i alt ca. 175 meter er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 12. juli 1995 om fredning af området omkring Gl. Lejre, mens en del af cykelstien (nordlig del) i alt ca. 300 meter ligger inden for det område, der er omfattet af Danmarks Naturfredningsforenings forslag om supplerende fredning ved Gl. Lejre og Ledreborg Allé (FS 32/2012).

Formålet med fredningen i Naturklagenævnets afgørelse af 12. juli 1995 om fredning af området omkring Gl. Lejre er blandt andet at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre og at forbedre offentlighedens adgangs- og opholdsmuligheder i området. Ifølge afgørelsens § 3 om terrænændringer, må der ikke foretages

terrænændringer, herunder udnyttelse af forekomster i jorden, afgravning, planering, opfyldning eller nyanlæg af veje.

Formålet med Danmarks Naturfredningsforenings forslag om supplerende fredning ved Gl. Lejre og Ledreborg Allé er blandt andet at sikre områdets historiske og kulturhistoriske værdier og at sikre, at det smukke og uberørte landskab omkring Gl. Lejre bibeholdes i sin nuværende tilstand og at sikre og forbedre områdets rekreative værdier, herunder at give offentligheden mulighed for at færdes og opholde sig i landskabet blandt andet via stisystemer. Ifølge fredningsforslagets § 3 om terrænændringer, må der ikke foretages terrænændringer, herunder udnyttelse af forekomster i jorden, afgravning, planering, opfyldning eller nyanlæg af veje.

Afgørelse

I afgørelsen har deltaget fredningsnævnets formand, dommer Linda Lauritsen, samt nævnsmedlemmerne Karin Haldrup og Niels Boye.

Fredningsnævnets afgørelse er enstemmig.

Fredningsnævnet tillader i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at det påtænkte arbejde gennemføres. Fredningsnævnet har ved denne vurdering lagt vægt på, at anlæggelse af en cykelsti mellem Gevninge og Gl. Lejre vil forbedre offentlighedens adgang til de fredede områder, hvilket netop er et af formålene med både den eksisterende fredning og med fredningsforslaget om supplerende fredning ved Gl. Lejre og Ledreborg Allé. Fredningsnævnet finder derfor, at anlæggelsen af cykelstien ikke er i strid med hverken formålet i den eksisterende fredning eller med formålet i fredningsforslaget om supplerende fredning ved Gl. Lejre og Ledreborg Allé. Endelig bemærkes, at dispensationen ikke kan antages at være i strid med bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3.

Dispensationen gives på betingelse af, at jordarbejdet minimeres og udføres med videst muligt hensyn til de fredningsmæssige interesser.

Denne tilladelse vedrører kun forholdet til fredningsbestemmelserne. Andre nødvendige tilladelser skal søges hos de relevante myndigheder.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Tilladelser må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Klageberettiget er adressaten for afgørelsen (det vil sige den, der har søgt om dispensation), ejeren af ejendommen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening, lokale eller landsdækkende foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen med flere. Der henvises til naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, sammenholdt med § 86 og § 87.

Klagen skal indsendes til Fredningsnævnet så vidt muligt elektronisk på oestsjaelland@fredningsnaevn.dk eller pr. brev til Fredningsnævnet, Helligkorsvej 7, 3. sal, 4000 Roskilde.

Fredningsnævnet videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Klageren vil modtage kopi af nævnets brev til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klage, at der indbetales et gebyr på 500,- kr. Klageren modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet. Klageren skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. I visse tilfælde tilbagebetales gebyret til klageren. Der henvises til Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Med venlig hilsen

Linda Lauritsen

Kopi til:

- Lejre Kommune, Kim M. Hansen, kiha@lejre.dk
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
- DN Lejre v/Tove Binzer, Hjortemarksvej 4, 4330 Hvalsø (Lejre@dn.dk) og (tove.binzer@gmail.com)
- Friluftsrådet, fr@friluftsraadet.dk
- Friluftsrådet, lokalafdeling, Roskilde/Lejre v. formanden Tove Binzer, roskilde@friluftsraadet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V natur@dof.dk, lejre@dof.dk
- Nævnsmedlem Karin Haldrup
- Nævnsmedlem fra Niels Boye

FREDNINGSNÆVNET FOR ØSTSJÆLLAND

Ved Ringen 1, 4000 Roskilde

Tlf.: 56 64 27 26, e-mail: oestsjaelland@fredningsnaevn.dk

Roskilde Museum
(olekast@romu.dk)

FN-ØSJ-21-2017
Den 28. august 2017

Ejendom: Matr.nr. 4a og 5i, Lejre By, Allerslev
Lejre kommunes j.nr.: 17/7948
Miljøstyrelsen j.nr.: SVANA-511-00841

I e-mails af 15. maj og 6. juni 2017 har Roskilde Museum ansøgt om fredningsnævnets tilladelse til at foretage arkæologiske udgravninger på ovennævnte ejendomme.

Det fremgår af ansøgningen, at ansøger i en årrække har foretaget undersøgelser af jernalderens og vikingetidens Lejre med resultater, der i kulturhistorisk sammenhæng har vist sig helt centrale for forståelsen af overgangen fra det hedenske stammesamfund til det kristne kongedømme.

De ansøgte udgravninger er et led i et fællesnordisk forskningsprojekt og har til formå at undersøge, om der på bopladsområdet findes særlige kultbygninger/anlæg, der kan knyttes til det kongelige anlæg, og som giver det et særligt udtryk.

Der søges om dispensation til at foretage undersøgelser i to udvalgte områder på i alt ca. 11.000m^2.

Inden for undersøgelsesområdet vil muldlaget forsigtigt blive fjernet med gravemaskine på udvalgte felter. De fremkomne anlæg registreres. Der foretages egentlige udgravninger af udvalgte anlæg (eks. dele af huse), hvilket vil ske på en måde, der bevarer 50 % af de udgravede anlæg. Efterfølgende vil muldjorden blive lagt tilbage på udgravningsfladen, og området retableres (såning af græs). Udgravningerne planlægges gennemført i sensommeren og efteråret 2017 med mulighed for fortsættelse i de to følgende år.

Ejendommene er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 12. juli 1995 om fredning af området omkring Gl. Lejre.

Formålet med fredningen er at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre samt det åbne, overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og Kornerup Å med dets kulturhistoriske, landskabelige, biologiske og rekreative værdier.

Det fremgår af fredningsafgørelsens § 2, at de særlige arkæologiske områder, angivet som arealområde I og II på fredningskortet, kun må anvendes til afgræsning og høslet og ikke må oppløjes. I arealområde I må der ikke fortages nogen form for gravning eller jordbearbejdning, med mindre det er tilladt efter § 3.

Det fremgår af fredningsafgørelsens § 3, at der ikke må foretages terrænændringer, herunder udnyttelse af forekomster i jorden, afgravning, planering, opfyldning eller nyanlæg af veje. Arkæologiske undersøgelser kan kun finde sted efter tilladelse fra Skov- og Naturstyrelsen.

Lejre Kommune har i e-mail af 27. juli 2017 bl.a. oplyst, at det er kommunens vurdering, at det ansøgte udgravningsprojekt ikke strider mod fredningens formål, idet der sker en retablering af området efter endt arbejde.

Miljøstyrelsen har i e-mail af 4. juli 2017 bl.a. oplyst, at det ansøgte efter styrelsens vurdering ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Afgørelse

I afgørelsen har deltaget fredningsnævnets formand, dommer Linda Lauritsen, samt nævnsmedlemmerne Karin Haldrup og Ole Møller.

Fredningsnævnets afgørelse er enstemmig.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at de ønskede arkæologiske undersøgelser vil understøtte formålet med fredningen af det kulturhistoriske landskab. Herefter, og da der vil ske retablering af området efter arbejdet, tillader fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at det påtænkte arbejde gennemføres.

Fredningsnævnet vurderer, at betingelserne i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3, er opfyldt.

Denne tilladelse vedrører kun forholdet til fredningsbestemmelsen. Andre nødvendige tilladelser skal søges hos de relevante myndigheder.

En tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal være skriftlig og skal afgives via Klageportalen, der findes på Borger.dk eller Virk.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.
Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:
• Adressaten for afgørelsen,
• ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
• offentlige myndigheder,
• en berørt nationalparkfond,
• lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
• landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
• landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er for private personer på 900 kr., og for virksomheder og organisationer 1.800 kr. Gebyret reguleres årligt hvert den 1. januar.
Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt.
Gebyret tilbagebetales, hvis
1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.
Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.
Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.
Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage

meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.
Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.
Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Med venlig hilsen

Linda Lauritsen

Kopi til:

- Ansøger, Roskilde Museum (tomc@romu.dk) & (olekast@romu.dk)
- Lejre Kommune (landzone@lejre.dk)
- Miljøstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø (mst@mst.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø (dn@dn.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening lokalafdeling: Lejre (lejre@dn.dk);
- Friluftsrådet, (fr@friluftsraadet.dk)
- Friluftsrådet, Kreds Roskilde (Greve, Lejre, Roskilde, Solrød), (roskilde@friluftsraadet.dk),
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V (natur@dof.dk),
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Lejre: (lejre@dof.dk),
- Nævnsmedlem Karin Haldrup
- Nævnsmedlem Ole Møller

FREDNINGSNÆVNET FOR ØSTSJÆLLAND

Ved Ringen 1, 4000 Roskilde

Tlf.: 56 64 27 26, e-mail: oestsjaelland@fredningsnaevn.dk

Nationalpark Skjoldungernes Land
Ledreborg Allé 2B
4320 Lejre
(thove@danmarksnationalparker.dk)

FN-ØSJ-56-2017
Den 12. januar 2018

Ejendom: Matr. nr.12i Kornerup By, Kornerup
Beliggende: Grusgrav G2 ved Gl. Lejre.
Naturstyrelsen j.nr. (ikke oplyst)

I e-mail af 7. november 2017 har Nationalpark Skjoldungernes Land på vegne af Naturstyrelsen, der ejer ovennævnte ejendom, søgt om fredningsnævnets tilladelse til at opføre et shelter og et tilhørende multtoilet.

Det fremgår af ansøgningen, at Nationalpark Skjoldungernes Land ønsker at udbygge friluftsfaciliteterne langs Skjoldungestierne, der har deres knudepunkt i Gl. Lejre-området og løber lige forbi grusgraven. Der findes i dag ingen offentligt tilgængelige, primitive overnatningsmuligheder i Gl. Lejre-området.

Naturstyrelsen ved skovrider Jens Peter Simonsen har som tilsynsførende myndighed i e-mail af 30. november 2017 bl.a. anført, at Naturstyrelsen finder, at projektet er i overensstemmelse med fredningen for området, som, jf. § 7, giver mulighed for at etablere en primitiv, mindre overnatningsplads med toiletbygning på det ansøgte sted efter godkendelse af fredningsnævnet.

Ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 12. juli 1995 om fredning af området omkring Gl. Lejre i Lejre kommune.

Fredningens formål er bl.a. at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre samt det åbne, overdrevsprægede landskab omkring Lejre og Kornerup Å med dets kulturhistoriske, landskabelige, biologiske og rekreative værdier, samt at forbedre offentlighedens adgangs- og opholdsmuligheder i området.

Af fredningsafgørelsens § 7, fremgår blandt andet, at der i grusgrav G2 (der er det areal, hvorpå der ansøges) kan etableres opholdsplads med borde og bænke, og at der i tilknytning hertil kan etableres en primitiv,

mindre overnatningsplads med toiletbygning efter godkendelse af fredningsnævnet.

Afgørelse

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, dommer Linda Lauritsen, som en formandsafgørelse.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål, men at det ansøgte vil forbedre offentlighedens adgangs- og opholdsmuligheder i området. Herefter, og da det ansøgte er i overensstemmelse med bestemmelsen i fredningsafgørelsens § 7 om grusgravens anvendelse, tillader fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at det påtænkte arbejde gennemføres.

Fredningsnævnet vurderer, at betingelserne i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3, er opfyldt.

Denne tilladelse vedrører kun forholdet til fredningsbestemmelsen. Andre nødvendige tilladelser skal søges hos de relevante myndigheder.

En tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal være skriftlig og skal afgives via Klageportalen, der findes på Borger.dk eller Virk.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

• landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er for private personer på 900 kr., og for virksomheder og organisationer 1.800 kr. Gebyret reguleres årligt hvert den 1. januar.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,

2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller

3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller

2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Med venlig hilsen

Linda Lauritsen

Kopi til:

- Ejer, Naturstyrelsen (jps@nst.dk)
- Lejre Kommune (landzone@lejre.dk)
- Miljøstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø (mst@mst.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø (dn@dn.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening lokalafdeling: Lejre (lejre@dn.dk);
- Friluftsrådet, (fr@friluftsraadet.dk)
- Friluftsrådet, Kreds Roskilde (Greve, Lejre, Roskilde, Solrød), (roskilde@friluftsraadet.dk),
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V (natur@dof.dk),
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Lejre: (lejre@dof.dk).

FREDNINGSNÆVNET FOR ØSTSJÆLLAND

Ved Ringen 1, 4000 Roskilde

Tlf.: 24 97 21 45, e-mail: oestsjaelland@fredningsnaevn.dk

Lejre Kommune
(landzone@lejre.dk)

FN-ØSJ-21-2019
Den 27. juni 2019

Ejendom: Matr.nr. 34b, Lejre By Allerslev
Beliggende: vandværk ved Lejre/Gevninge
Lejre Kommunes j.nr.: 19/2713
Miljøstyrelsens j.nr.: MST-511

I e-mails af 10. maj 2019 har Lejre Kommune på vegne af HOFOR, der er ejer af ovennævnte ejendom, ansøgt om fredningsnævnets tilladelse til at udføre forundersøgelser og etablere forbindelsesledninger og brønde mellem vandværket ved Lejre og det kommende vandværk ved Gevninge. Ansøgningen er begrænset ved kommunens e-mails af 21. og 25. juni 2019.

Der ønskes nu alene fredningsnævnets tilladelse til at foretage en enkelt boring i det fredede område med henblik på at etablere to såkaldte "sladrebrønde". Brøndene vil stikke 0,5 m op over terræn og etableres med alu dæksel i samme stil som de eksisterende brønde i området.

Det berørte areal er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af den 12. juli 1995 om fredning af området omkring Gl. Lejre i Lejre Kommune.

Fredningens formål er at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre samt det åbne overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og Kornerup Å med dets kulturhistoriske, landskabelige, biologiske og rekreative værdier samt at forbedre offentlighedens adgangs- og opholdsmuligheder i området.

Det fremgår af fredningsafgørelsens § 3, at der ikke må foretages terrænændringer, men at fredningen ikke er til hinder for midlertidige terrænreguleringer i forbindelse med nedlægning af forsynings- eller andre ledninger, herunder terrænændringer i forbindelse med vandindvinding. I arealområde I kræver sådanne terrænændringer dog godkendelse af fredningsnævnet og Skov- og Naturstyrelsen.

Lejre Kommune har i e-mail af 10. maj 2019 blandt andet udtalt, at projektet ikke vil påvirke landskabet nævneværdigt.

Miljøstyrelsen har i e-mail af 24. maj 2019 blandt andet anført, at ledningsanlægget ikke placeres i fredningens arealområde I.

Afgørelse

I afgørelsen har deltaget fredningsnævnets formand, dommer Linda Lauritsen, samt nævnsmedlemmerne Niels Boye og Ole Møller.

Fredningsnævnets afgørelse er enstemmig.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål, og at de to brønde ikke vil påvirke landskabet nævneværdigt. Derfor tillader fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at det påtænkte arbejde gennemføres. Det er en betingelse for dispensationen, at området reetableres fuldstændigt, når gravearbejdet er er afsluttet.

Fredningsnævnet vurderer, at betingelserne i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3, er opfyldt.

Denne tilladelse vedrører kun forholdet til fredningsbestemmelsen. Andre nødvendige tilladelser skal søges hos de relevante myndigheder.

En tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal være skriftlig og skal afgives via Klageportalen, der findes på Borger.dk eller Virk.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

• Adressaten for afgørelsen,

• ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

• offentlige myndigheder,

• en berørt nationalparkfond,

• lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

• landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

• landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er for private personer på 900 kr., og for virksomheder og organisationer 1.800 kr. Gebyret reguleres årligt hvert den 1. januar.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,

2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller

3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller

2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Med venlig hilsen

Linda Lauritsen

Kopi til:

- HOFOR A/S (hofor@hofor.dk)
- Lejre Kommune (landzone@lejre.dk)
- Miljøstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø (mst@mst.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø (dn@dn.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening lokalafdeling: Lejre (lejre@dn.dk)
- Friluftsrådet, (fr@friluftsraadet.dk)
- Friluftsrådet, Kreds Roskilde (Greve, Lejre, Roskilde, Solrød), (roskilde@friluftsraadet.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V (natur@dof.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Lejre: (lejre@dof.dk)
- Nævnsmedlem Niels Boye
- Nævnsmedlem Ole Møller

FREDNINGSNÆVNET FOR ØSTSJÆLLAND

Ved Ringen 1, 4000 Roskilde

Tlf.: 24 97 21 45, e-mail: oestsjaelland@fredningsnaevn.dk

Nationalpark Skjoldungernes Land
(mieeg@danmarksnationalparker.dk)

FN-ØSJ-12-2020
Den 19. maj 2020

Ejendom: Matr.nr. 12n Kornerup, Kornerup By
Beliggende: Nationalpark Skjoldungernes Land
Lejre Kommunes j.nr.: 20/4078
Miljøstyrelsens j.nr.: (ikke hørt)
Naturstyrelsen j.nr.: (ikke oplyst)

I e-mail af 16. marts 2020 har Nationalpark Skjoldungernes Land med ejerens samtykke ansøgt om fredningsnævnets tilladelse til at markere omridset af en ødelagt skibssætning på ovennævnte areal. Det fremgår af sagens oplysninger, at Roskilde Museum støtter ansøgningen.

Ifølge litterære kilder og arkæologiske undersøgelser er der på den ønskede placering spor fra en skibssætning, der i dag er ødelagt og ikke længere kan ses i landskabet.

Nationalpark Skjoldungernes Land og Roskilde Museum ønsker at markere den ødelagte skibssætning. Markeringen skal give besøgende en let forståelig oplevelse af den ødelagte skibssætnings omfang og placering, uden at markeringen i sig selv kan forveksles med et fortidsminde.

Skibssætningens omrids måler 50 meter på den lange led (nord-syd) og 13,5 meter på den smalle led (øst-vest). Omridset markeres med træsveller i douglastræ med en størrelse på 200 cm x 26 cm x 15 cm. Svellerne lægges direkte på jorden og kan let fjernes igen. For at sikre markeringens synlighed, laves der 15-20 forhøjede punkter i omridset, hvor træsvellerne stables i små trapper i op til 60 cm's højde.

Det berørte areal er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 12. juli 1995 om fredning af området omkring Gl. Lejre i Lejre Kommune.

Af fredningsafgørelsens § 1 fremgår, at formålet med fredningen er at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre samt det åbne, overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og Kornerup Å med dets kulturhistoriske, landskabelige, biologiske og rekreative værdier. Det er

endvidere fredningens formål at forsætte den sikring af de fredningsmæssigt værdifulde arealer vest for Gl. Lejre, der er sket ved fredningen af Ledreborg Gods. Det er endelig fredningens formål at forbedre offentlighedens adgangs- og opholdsmuligheder i området.

Det fremgår af fredningsafgørelsens § 4 blandt andet, at faste konstruktioner som f.eks. tårne, vindmøller, skorstene, master, luftledninger med tilhørende master og campingvogne ikke må opstilles i fredningsområdet.

Det fremgår af fredningsafgørelsens § 7 blandt andet, at for at bevare kulturminderne, kan beskadigede gravhøje, stendiger og lignende restaureres og markeres.

Lejre Kommune har i udtalelse af 15. maj 2020 blandt andet oplyst, at det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke strider mod fredningens formål. Kommunen har henvist til, at markeringen vil være synlig i det omkringliggende landskab, men at man har valgt nogle materialer og en konstruktion, der ikke vil fremstå skæmmende på omgivelserne, og at projektet vil bidrage positivt til formidlingen af områdets helt særlige kulturhistorie og være med til at styrke de rekreative værdier i området. Svellerne lægges oven på det eksisterende terræn, således at arealet let kan reetableres, og arealet vil fortsat kunne blive anvendt til kreaturgræsning.

Afgørelse

Afgørelsen er truffet som en formandsafgørelse af fredningsnævnets formand, dommer Linda Lauritsen.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Projektet vil forbedre formidlingen af områdets kulturhistoriske værdier. Projektet udformes, så det ikke vil fremstå skæmmende på omgivelserne. På denne baggrund tillader fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at det påtænkte arbejde gennemføres.

Fredningsnævnet vurderer, at betingelserne i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3, er opfyldt.

Denne tilladelse vedrører kun forholdet til fredningsbestemmelsen. Andre nødvendige tilladelser skal søges hos de relevante myndigheder.

En tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal være skriftlig og skal afgives via Klageportalen, der findes på

Borger.dk eller Virk.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

• Adressaten for afgørelsen,

• ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

• offentlige myndigheder,

• en berørt nationalparkfond,

• lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

• landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

• landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er for private personer på 900 kr., og for virksomheder og organisationer 1.800 kr. Gebyret reguleres årligt hvert den 1. januar.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,

2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller

3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller

2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Med venlig hilsen

Linda Lauritsen

Kopi til:

- Ansøger, Nationalpark Skjoldungernes Land (mieeg@danmarksnationalparker.dk)
- Ejer, Naturstyrelsen (jps@nst.dk)
- Lejre Kommune (landzone@lejre.dk)
- Miljøstyrelsen, Tolderlundsvej 5, 5000 Odense C (mst@mst.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø (dn@dn.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening lokalafdeling: Lejre (lejre@dn.dk)
- Friluftsrådet, (fr@friluftsraadet.dk)
- Friluftsrådet, Kreds Roskilde (Greve, Lejre, Roskilde, Solrød), (roskilde@friluftsraadet.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V (natur@dof.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Lejre: (lejre@dof.dk).

FREDNINGSNÆVNET FOR ØSTSJÆLLAND

Ved Ringen 1, 4000 Roskilde

Tlf.: 24 97 21 45, e-mail: oestsjaelland@fredningsnaevn.dk

Lejre Kommune
landzone@lejre.dk

FN-ØSJ-71-2020
Den 17. december 2020

Ejendom: Matr.nr. 34a og 34b Lejre By, Allerslev, 34b Kornerup By, Kornerup og 17a, Helvigmagle By, Glim.
Lejre Kommunes j.nr.: 20/987
Miljøstyrelsens j.nr.: (ikke hørt)

I e-mail af 10. december 2020 har Lejre Kommune på vegne af HOFOR ansøgt om fredningsnævnets tilladelse til at etablere midlertidige rullende byggepladser/arbejdspladsarealer på ovenstående matrikler.

Det fremgår af ansøgningen, at byggepladserne/arbejdspladserne skal benyttes i forbindelse med etableringen af en ny råvandsledning og en rentvandsledning i forbindelse med flytning af det eksisterende vandværk fra Lejre til Gevninge.

Gevninge Kildeplads, hvor de rullende byggepladser skal etableres, er placeret mellem det nuværende værk ved Lejre og det kommende værk ved Gevninge.

Pladserne kommer til at følge anlægsarbejderne af ledningerne, som vil blive etableret ved underboring for at minimere gravearbejdet. Der vil være opsat to rullende byggepladser ad gangen, én ved afsendergruber og én ved modtagergruber, som begge skal servicere den styrede underboring. Byggepladserne vil stå i nærheden af den pågældende grube med en radius på ca. 25 meter fra centrum af gruben.

På byggepladsen vil der blive opstillet 1-2 skurvogne og materialedepot i form af 2-3 containere samt en boremaskine. Der vil desuden være aktivitet i form af 2-3 gravemaskiner og et tilsvarende antal dumpere. Det konkrete antal containere og skurvogne kendes endnu ikke, da udbuddet er i gang, og den vindende entreprenør er endnu ikke kendt.

Jorden fra gruberne vil blive placeret på køreplader tæt ved hver grube og i en maksimal højde på ca. 3 meter og i en periode på maksimalt 10 uger. Arbejdsareal og gruber består af en ledningsgrav med en bredde og dybde på ca. 5x10 meter med afstivning og omkringliggende jern-/køreplader.

Projektet påbegyndes i februar 2021 og forventes at være færdig ultimo juni 2022.

Ejendommene er alle omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 12. juli 1995 om fredning af området omkring Gl. Lejre i Lejre Kommune.

Det fremgår af fredningsafgørelsens § 1, at fredningen har til formål at sikre det nationalhistoriske område omkring Gl. Lejre samt det åbne, overdrevsprægede landskab omkring Lejre Å og Kornerup Å med dets kulturhistoriske, landskabelige, biologiske og rekreative værdier. Det er endvidere fredningens formål at fortsætte den sikring af de fredningsmæssigt værdifulde arealer vest for Gl. Lejre, der er sket ved fredningen af Ledreborg Gods. Det er endelig fredningens formål at forbedre offentlighedens adgangs- og opholdsmuligheder i området.

Af fredningsafgørelsens § 3 fremgår, at der ikke må foretages terrænændringer, herunder udnyttelse af forekomster i jorden, afgravning, planering, opfyldning eller nyanlæg af veje. Fredningen hindrer ikke midlertidige terrænændringer i forbindelse med nedlægning af forsynings- eller andre ledninger, herunder terrænændringer i forbindelse med vandindvinding.

Lejre Kommune har i e-mail af 10. december 2020 blandt andet oplyst, at det er kommunes vurdering, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, da der er tale om et midlertidigt projekt. Arbejdet vil ikke påvirke landskabet væsentligt, da arealerne efterfølgende vil blive reetableret til samme stand som før påbegyndelse af projektet. Kommunen vurderer også, at projektet ikke vil hindre offentligheden i fortsat at have adgang til området og at benytte områdets opholdsmuligheder, da det ansøgte er begrænset både geografisk og tidsmæssigt. Kommunen anbefaler, at der i en afgørelse om dispensation fra fredningen stilles vilkår om, at områderne reetableres fuldstændigt til samme stand, som før projektet blev påbegyndt.

Afgørelse

Afgørelsen er truffet som en formandsafgørelse af fredningsnævnets formand, dommer Linda Lauritsen.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Nævnet har lagt vægt på, at projektet kun er af midlertidig karakter, og at projektet opfylder et væsentligt samfundsmæssigt behov for vandforsyning. Derfor tillader fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at det påtænkte arbejde gennemføres.

Tilladelsen gives på vilkår af, at der sker fuldstændig reetablering af de berørte arealer, efter at projektet er gennemført. Reetableringen skal foretages i samarbejde med Lejre Kommune.

Fredningsnævnet vurderer, at betingelserne i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3, er opfyldt.

Denne tilladelse vedrører kun forholdet til fredningsbestemmelsen. Andre nødvendige tilladelser skal søges hos de relevante myndigheder.

En tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal være skriftlig og skal afgives via Klageportalen, der findes på Borger.dk eller Virk.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er for private personer på 900 kr., og for virksomheder og organisationer 1.800 kr.
Gebyret reguleres årligt hvert den 1. januar. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Med venlig hilsen

Linda Lauritsen

Kopi til:

HOFOR (thokli@hofor.dk)
Lejre Kommune (landzone@lejre.dk)
Miljøstyrelsen, Tolderlundsvej 5, 5000 Odense C (mst@mst.dk)
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø (dn@dn.dk)
Danmarks Naturfredningsforening lokalafdeling: Lejre (lejre@dn.dk)
Friluftsrådet, (fr@friluftsraadet.dk)
Friluftsrådet, Kreds Roskilde (Greve, Lejre, Roskilde, Solrød), (roskilde@friluftsraadet.dk)
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V (natur@dof.dk)
Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Lejre: (lejre@dof.dk).